

PCBLERİN YÖNETİMİNDE TEMEL ULUSAL MEVZUAT VE SORUMLULUKLAR

Prof. Dr. İpek İmamoğlu
Çevre Mühendisliği Bölümü
Orta Doğu Teknik Üniversitesi

ULUSAL MEVZUAT

- ▶ Çevre Kanunu
- ▶ Kalıcı Organik Kirleticilere İlişkin Stokholm Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun
- ▶ Tehlikeli Atıkların Sınırlarötesi Taşınımının ve Bertarafının Kontrolüne İlişkin Basel Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun
- ▶ Poliklorlu Bifenil ve Poliklorlu Terfenillerin Kontrolü Hakkında Yönetmelik
- ▶ Atık Yağların Kontrolü Yönetmeliği
- ▶ Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyaların Kontrolü Yönetmeliği
- ▶ Atık Yönetimi Yönetmeliği
- ▶ Atıkların Düzenli Depolanmasına Dair Yönetmelik
- ▶ Atıkların Yakılmasına İlişkin Yönetmelik
- ▶ Atıktan Üretilmiş Yakıt, Ek Yakıt ve Alternatif Hammadde Tebliği
- ▶ Bazı Tehlikesiz Atıkların Geri Kazanımı Tebliği
- ▶ Çevrenin Korunması Yönünden Kontrol Altında Tutulan Kimyasalların İthalat Denetimi Tebliği (Ürün Güvenliği ve Denetimi: 2016/6)
- ▶ Eysel ve Kentsel Arıtma Çamurlarının Toprakta Kullanılmasına Dair Yönetmelik
- ▶ Kalıcı Organik Kirleticilere İlişkin Yönetmelik Taslağı
- ▶ Maddelerin ve Karışımların Fiziko-Kimyasal, Toksikolojik ve Ekotoksikolojik Özelliklerinin Belirlenmesinde Uygulanacak Test Yöntemleri Hakkında Yönetmelik
- ▶ Maddelerin ve Karışımların Sınıflandırılması, Etiketlenmesi ve Ambalajlanması Hakkında Yönetmelik
- ▶ Ömrünü Tamamlamış Araçların Depolanması, Arındırılması, Sökümü ve İşlenmesine İlişkin Teknik Usuller Tebliği
- ▶ Ömrünü Tamamlamış Araçların Kontrolü Hakkında Yönetmelik
- ▶ Sanayi Kaynaklı Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği
- ▶ Türk Gıda Kodeksi Bulaşanlar Yönetmeliği
- ▶ Toprak Kirliliğinin Kontrolü ve Noktasal Kaynaklı Kirlenmiş Sahalara Dair Yönetmelik (Kirlenmiş Saha Risk Değerlendirme Teknik Rehberi)
- ▶ Yerüstü Su Kalitesi Yönetmeliği

TC ANAYASASI

Madde No : 56

Kısım : Temel Haklar ve Ödevler

Bölüm : Sosyal ve Ekonomik Haklar ve Ödevler

A. Sağlık Hizmetleri ve Çevrenin Korunması

Herkes, sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir.

Çevreyi geliştirmek, çevre sağlığını korumak ve çevre kirlenmesini önlemek Devletin ve vatandaşların ödevidir.

ÇEVRE KANUNU

2872 Sayılı Çevre Kanunu (1983, 2006) amacı, bütün canlıların ortak varlığı olan çevrenin, sürdürülebilir çevre ve sürdürülebilir kalkınma ilkeleri doğrultusunda korunmasını sağlamaktır.

Madde 2 - Tanımlar arasında:

- ▶ Tehlikeli kimyasallar: Fiziksel, kimyasal ve/veya biyolojik yönden olumsuz etki yaparak ekolojik denge ile insan ve diğer canlıların doğal yapılarının bozulmasına neden olan her türlü kimyasal madde ve ürünleri

ÇEVRE KANUNU

Madde 13 - Tehlikeli kimyasallar ve atıklar

- ▶ Tehlikeli kimyasalların belirlenmesi, üretimi, ithalatı, atık konumuna gelinceye kadar geçen süreçte kullanım alanları ve miktarları, etiketlenmesi, ambalajlanması, sınıflandırılması, depolanması, risk değerlendirilmesi, taşınması ile ihracatına ilişkin usûl ve esasların Bakanlıkça çıkarılacak yönetmeliklerle belirleneceğini düzenlemektedir.
- ▶ Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı bazı yakıtların, maddelerin, atıkların, tehlikeli kimyasallar ile bu kimyasalları içeren eşyaların ithalini, Bakanlığın görüşünü alarak yasaklayabilir veya kontrole tâbi tutabilir.
- ▶ Tehlikeli kimyasalların üretimi, satışı, depolanması, kullanılması ve taşınması faaliyetleri ile tehlikeli atıkların toplanması, taşınması, geçici ve ara depolanması, geri kazanımı, yeniden kullanılması ve bertarafı faaliyetlerinde bulunanlar, bu Kanun ile getirilen yükümlülükler açısından müteselsilen (zincirleme olarak) sorumludurlar.

ÇEVRE KANUNU

Madde 20(y) Cezai Hükümler

Tehlikeli kimyasallar ve bu kimyasalları içeren eşyayı bu Kanunda ve ilgili yönetmeliklerde belirtilen usûl ve esaslara, yasak ve sınırlamalara aykırı olarak üreten, işleyen, ithal ve ihraç eden, taşıyan, depolayan, kullanan, ambalajlayan, etiketleyen, satan ve satışa sunanlar için idari ceza miktarını düzenlemektedir.

SORUMLULUK SAHİBİ TARAFLAR

- ▶ Bakanlıklar
- ▶ İl Müdürlükleri
- ▶ Atıkları üretenler
 - ▶ Üretim sanayi (demir-çelik, enerji, gıda v.d.)
 - ▶ Hurda metal sanayi, vd.
- ▶ Atıklara işlem uygulayanlar
 - ▶ Arındırma
 - ▶ Taşıma
 - ▶ Bertaraf

PCBLERİN YÖNETİMİNDE ANA BAŞLIKLAR

Zamanlama

Poliklorlu Bifenil ve Poliklorlu Terfenillerin Kontrolü Hakkında Yönetmelik

Tarih ve Sayı: 2007 ve 2010, 26739 ve 27537

Uygulayıcı Kurum: Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü
Atık Yönetimi Dairesi

Amaç: Kullanılmış poliklorlu bifenil (PCB) ve poliklorlu terfenil içeren madde ve ekipmanların çevre ve insan sağlığına zarar vermeden tamamen ortadan kaldırılmasının sağlanmasına yönelik idarî ve teknik usul ve esasları düzenlemek.

Kalıcı Organik Kirleticilere İlişkin Stockholm Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun

Tarih ve Sayı: 2009, 27200, 5871 Sayılı Kanun

Uygulayıcı Kurum: Bakanlar Kurulu

İmza: 23 Mayıs 2001

Onay: 14 Ekim 2009

Yürürlük: 12 Ocak 2010

İlgili AB/Uluslararası Mevzuat/Anlaşma: Kalıcı Organik
Kirleticilere İlişkin Stockholm Sözleşmesi

ZAMANLAMA

- ▶ **Kalıcı Organik Kirleticilere İlişkin Stockholm Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun**

- ▶ **EK - A Ortadan Kaldırma - Bölüm II. Poliklorlu Bifeniller**

Poliklorlu bifenilli teçhizatta (örneğin transformatörlerde, kapasitörlerde veya bu maddeyi içeren diğer ekipmanlarda) kullanımının, Taraflar Konferansının tekrardan değerlendirilmesine bağlı olarak, 2025 yılı itibarıyla ortadan kaldırılması amacıyla, aşağıdaki önceliklere göre harekete geçecektir:

...

Zararlı Madde ve Karışımların Kısıtlanması ve Yasaklanması Hakkında Yönetmelik

Tarih ve Sayı: 2008, 27092 Mükerrer

Uygulayıcı Kurum: Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü
Kimyasallar Yönetimi Dairesi Başkanlığı

Amaç: insan sağlığı ve çevrenin korunmasını temin etmek üzere, bazı tehlikeli maddelerin veya madde gruplarının kendi başına üretimi ve kullanımı, müstahzar içerisinde veya eşyada kullanımı ile bunların piyasaya arzına ilişkin idari ve teknik usul ve esasları düzenlemektir.

b) Avrupa Birliği Parlamentosu ve Konseyinin 1907/2006/EC sayılı Kimyasalların Kaydı, Değerlendirmesi, İzni ve Kısıtlanması Hakkında REACH Tüzüğü'nün kısıtlamalara ilişkin 17 nci Ek'i dikkate alınarak hazırlanmıştır

ZAMANLAMA - ARITMA/BERTARAF

- ▶ Zararlı Madde ve Karışımların Kısıtlanması ve Yasaklanması Hakkında Yönetmelik
- ▶ Ek-1 KISITLAMAYA TABİ MADDE VE MADDE GRUPLARI İLE BUNLARIN KISITLAMA ŞARTLARI

Zamanlama konusunda tutarsızlık?

Maddenin, madde grubunun veya karışımın adı	Kısıtlama şartları
3. Poliklorlu bifeniller (PCB'ler)	<ol style="list-style-type: none">1. Poliklorlu bifeniller (PCB'ler) üretilemez, herhangi bir ürün üretiminde kullanılamaz, satış ve kullanım amacıyla piyasaya arz edilemez.2. Poliklorlubifenilleri (PCB'ler) içeren ürünler piyasaya arz edilemez.3. Halen kullanılmakta olan;<ol style="list-style-type: none">a) Transformatör, rezistör, indüktör gibi kapalı sistem elektrikli cihaz/teçhizatların,b) Toplam ağırlığı 1 kg veya daha büyük olan büyük kondansatörlerin,c) Küçük kondansatörlerin,ç) Kapalı devre ısı transfer cihazları/teçhizatlarındaki ısı transfer sıvılarının,d) Yer altı kazı cihazları/teçhizatları için gerekli hidrolik sıvıların,kullanımlarına servis süreleri dolana kadar veya bertaraf edilinceye kadar devam edilir.

Envanter

ENVANTER

► Poliklorlu Bifenil ve Poliklorlu Terfenillerin Kontrolü Hakkında Yönetmelik

► Envanter hazırlama

MADDE 12 - (1) 5 dm³ (L) ve daha fazla PCB içeren madde ve ekipmanları elinde bulunduranlar, bunları, Bakanlık PCB envanterine kayıt ettirmekle yükümlüdür.

(2) Kapasitör setlerinde 5 dm³ (L) eşik değeri hesabı, seti oluşturan her bir kapasitörün PCB'li kısımlarının hacimleri toplanarak yapılır.

(3) Envantere tabi olan madde ve ekipman beyanlarında, PCB Envanter Formununun (Ek-3) kullanılması zorunludur.

ENVANTER

► Poliklorlu Bifenil ve Poliklorlu Terfenillerin Kontrolü Hakkında Yönetmelik

► EK-3 PCB Envanter Formu

TABLO 1 - Envanter Kayıt Bilgileri

TABLO 1A - E29 Ekipman Bilgileri (Transformatörler için)

TABLO 1B - E18 Ekipman Bilgileri (Kapasitörler için)

TABLO 2 - Geçici Depolama Bilgileri

TABLO 3 - Arındırma Bilgileri

TABLO 4 - Bertaraf Bilgileri

.

Atık Yönetimi Yönetmeliği

Tarih ve Sayı: 2015, 29314

Uygulayıcı Kurum: Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü
Atık Yönetimi Dairesi

Amaç: Atıkların oluşumundan bertarafına kadar çevre ve insan sağlığına zarar vermeden yönetiminin sağlanmasına,

- Atık oluşumunun azaltılması, atıkların yeniden kullanımı, geri dönüşümü, geri kazanımı gibi yollar ile doğal kaynak kullanımının azaltılması ve atık yönetiminin sağlanmasına,
- Çevre ve insan sağlığı açısından belirli ölçütlere, temel şart ve özelliklere sahip, bu Yönetmeliğin kapsamındaki ürünlerin üretimi ile piyasa gözetimi ve denetimine ilişkin genel usul ve esasların belirlenmesidir.

Atık Yönetimi Yönetmeliği

İlgili AB tüzüğü:

2008/98/EC Waste Framework Directive

Bu yönetmeliğin yürürlüğe girmesiyle:

- Katı Atıkların Kontrolü Yönetmeliği
- Tehlikeli Atıkların Kontrolü Yönetmeliği
- Atık Yönetimi Genel Esaslarına İlişkin Yönetmelik yürürlükten kaldırılmıştır.

ENVANTER

► Atık Yönetimi Yönetmeliği

MADDE 2 - Kapsam

Bu Yönetmelik **Ek-4 atık listesinde** verilen atıkları kapsar. Ayrıca, kapsamayan atık ve maddeler listelenmiştir.

MADDE 4 - Tanımlar

hh) Poliklorlubifenil (PCB): Poliklorluterfenil (PCT), Monometil-tetra-kloro-difenil metanı, monometil-dikloro-difenil metanı veya monometil-dibromo-difenilmetanı, ve **50 ppm'den daha fazla miktarda**; poliklorlubifenil (PCB), poliklorluterfenil (PCT), monometil-tetra-kloro-difenil metanı, monometil-dikloro-difenil metanı veya monometil-dibromo-difenil metanı içeren karışımını,

ENVANTER

► Atık Yönetimi Yönetmeliği

MADDE 15 Bildirim ve Kayıt Tutma Yükümlülüğü

(1) Üretici, piyasaya süren, atık üreticisi, PCB ve PCT'li ekipmanları elinde bulunduranlar, atık taşıyıcıları ve atık işleme tesisleri iştigal konularına göre kronolojik kayıt tutmak, Bakanlığın belirleyeceği çevrimiçi sistemlere kayıt olarak bildirim yapmak, bilgi vermek ve tutulan kayıtları en az beş yıl süreyle muhafaza ederek Bakanlığın ve/veya il müdürlüğünün inceleme ve denetimine sunmakla yükümlüdür. Askeri birlik ve askeri kurumların kayıtları yazılı olarak Millî Savunma Bakanlığı ve Genelkurmay Başkanlığınca Bakanlığa bildirilir.

(2) Kayıtlar, atık türü ve atığın ek-4'te belirtilen kod numarası, atık miktarı, atığın kaynağı, gönderildiği tesis, atığın taşıma şekli ve atığın ek-2/A'da ve ek-2/B'de belirtilen yöntemlere göre tabi tutulduğu işlemler ile genişletilmiş üretici sorumluluğu kapsamındaki ürünlere ilişkin bilgi içermelidir.

(3) Bakanlık tarafından gerekli görülmesi halinde ilgili taraflar bildirim ve belgelendirmelerini bağımsız denetim kuruluşlarına inceletir, inceleme raporunu Bakanlığa sunar.

ENVANTER

► Atık Yönetimi Yönetmeliği

► EK-4 Atık Listesi

13 01	Atık Hidrolik Yağlar
13 01 01*	PCBler içeren yalıtım ya da ısı iletim yağları (A)
13 03	Atık Yalıtım ve Isı İletim Yağları (A)
13 03 01*	PCBler içeren yalıtım ya da ısı iletim yağları (A)
16 01	Çeşitli Taşıma Türlerindeki (İş Makineleri Dahil) Ömrünü Tamamlamış Araçlar ve Ömrünü Tamamlamış Araçların Sökülmesi ile Araç Bakımından Kaynaklanan Atıklar
16 01 09*	PCB içeren parçalar (M)
16 02	Elektrikli ve Elektronik Ekipman Atıkları
16 02 09*	PCBler içeren transformatörler ve kapasitörler (A)
16 02 10*	16 02 09 dışındaki PCB içeren ya da PCB ile kontamine olmuş ıskarta ekipmanlar

A: Analiz yapılmaksızın kesin tehlikeli atık

M: Muhtemel tehlikeli atık (Madde 11'e göre çalışma yapılmalı)

Atık Yönetimi Yönetmeliği - Tehlikelilik Özellikleri

► EK-3/A TEHLİKELİ KABUL EDİLEN ATIKLARIN ÖZELLİKLERİ

► EK-3/B TEHLİKELİ ATIK EŞİK KONSANTRASYONLARI

EK-3.A

H1 Patlayıcı

H2 Oksitleyici

H3-A Yüksek Oranda Alevlenir

H3-B Alevlenir

H4 Tahriş edici

H5 Zararlı

H6 Toksik

H7 Kanserojen

H8 Aşındırıcı (Korozif)

H9 Enfeksiyon yapıcı

H10 Üreme sistemine toksik

H11 Mutajenik

H12

H13 Hassaslaştırıcı

H14 Ekotoksik

H15 Bertarafı sonrasında herhangi bir yolla, yukarıda listelenen karakterlerden herhangi birine sahip başka bir madde (sızıntı suyu gibi) ortaya çıkabilecek atık.

ENVANTER

► Atık Yönetimi Yönetmeliği

► EK-4 Atık Listesi

17 09 Diğer İnşaat ve Yıkım Atıkları

17 09 02* PCB içeren inşaat ve yıkım atıkları (örneğin PCB içeren dolgu macunları, PCB içeren reçine bazlı taban kaplama malzemeleri, PCB içeren kaplanmış sırlama birimleri, PCB içeren kapasitörler)

► Not: 50 ppm' den daha fazla miktarda PCB içeren karışımlar da PCBli kabul edilmekte

Kalıcı Organik Kirleticilere İlişkin Yönetmelik Taslağı

Tarih ve Sayı: -

Uygulayıcı Kurum: Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü
Kimyasallar Yönetimi Dairesi Bşk

Amaç: kalıcı organik kirleticilerin olumsuz etkilerinden insan sağlığını ve çevreyi korumaktır.

Kalıcı organik kirleticilerle ilgili **29/04/2004 tarih ve (EC) 850/2004 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Tüzüğü** hükümlerine paralel olarak hazırlanmıştır.

ENVANTER

► Kalıcı Organik Kirleticilere İlişkin Yönetmelik Taslağı

Salım azaltma, en aza indirgeme ve ortadan kaldırma

MADDE 8- (1) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki yıl içinde, Bakanlık ve İlgili Kuruluşlar, Sözleşme çerçevesinde görev alanlarına giren konulara ilişkin üstlendikleri yükümlülüklerine uygun olarak Yönetmeliğin Ek-3'ünde yer alan maddelerin hava, su ve toprağa salım envanterlerini hazırlar, saklar ve devamlılığını sağlar.

EK-3 Emisyon Azaltma Hükümlerine Tabi Maddeler Listesi

ENVANTER

► Kalıcı Organik Kirleticilere İlişkin Yönetmelik Taslağı

Envanter oluşturma ve Raporlama

MADDE 14-(1) İlgili Kuruluş **her üç yılda bir**, ihlaller ve cezalar hakkındaki bilgiler de dâhil olmak üzere, bu Yönetmeliğin uygulanması ile ilgili bilgileri Bakanlığa iletir.

(2) İlgili Kuruluş, üretici, imalatçı ve ithalatçı Bakanlığa her yıl, ek-1 veya ek-2'de listelenen herhangi bir maddenin toplam üretimi ve piyasaya arzı ile ilgili istatistikî verileri sağlar.

(3) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç yıl içinde ve daha sonra her üç yılda bir, İlgili Kuruluş Bakanlığa aşağıdaki bilgileri sağlar:

- a) Madde 7(2) uyarınca alınan **stoklar** ile ilgili bildirimlerden derlenmiş özet bilgiler;
- b) Madde 8(1) uyarınca hazırlanan **salım envanterlerinden** derlenmiş özet bilgiler;
- c) Madde 11 uyarınca Ek-3'te yer alan maddelerin varlığına ilişkin özet bilgi.

(4) Bakanlık, birinci, ikinci ve üçüncü fıkralar uyarınca sağlanacak veri ve bilgiler ile ilgili envanter oluşturmak üzere gerekli tedbirleri alır.

(5) Yönetmelikte listede yer alan maddeler ile ilgili olarak, Bakanlık, Sözleşmeye Taraflar Konferansı tarafından belirlenecek aralıklarla, envanter kapsamında sağlanan bilgiler temelinde bir rapor oluşturur ve bunu Sözleşme Sekreteryasına iletir.

Çevrenin Korunması Yönünden Kontrol Altında Tutulan Kimyasalların İthalat Denetimi Tebliği (Ürün Güvenliği ve Denetimi: 2016/6)

Tarih ve Sayı: 2015, 29579 (4.Mükerrer)

Uygulayıcı Kurum: Ekonomi Bakanlığı
Ürün Güvenliği ve Denetimi Gn. Md.

Amaç: Ek-1'deki listede yer alan kimyasalların ve ürünlerin çevrenin korunması yönünden uygunluk denetimine ilişkin usul ve esasları düzenler.

31/12/2014 tarihli ve 29222 mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Çevrenin Korunması Yönünden Kontrol Altında Tutulan Kimyasalların İthalat Denetimi Tebliği (Ürün Güvenliği ve Denetimi: 2015/6) yürürlükten kaldırılmıştır.

ENVANTER

► **Çevrenin Korunması Yönünden Kontrol Altında Tutulan Kimyasalların İthalat Denetimi Tebliği (Ürün Güvenliği ve Denetimi: 2016/6)**

► **MADDE 3 - İthalat işlemleri**

(1) Ek-1'deki listede yer alan kimyasalların ve ürünlerin Serbest Dolaşıma Giriş Rejimi, Dahilde İşleme Rejimi, Gümrük Kontrolü Altında İşleme Rejimi ve Geçici İthalat Rejimi kapsamında ithalatı yasaktır.

► **EK - 1 ÇEVRENİN KORUNMASI YÖNÜNDEN KONTROL ALTINDA TUTULAN KİMYASALLAR**

GTİP: 2903.99.90.00.22

MADDE İSMİ: Poliklorlu bifeniller

CAS: 1336-36-3

EC: 215-648-1

Raporlama

RAPORLAMA

► Kalıcı Organik Kirleticilere İlişkin Stockholm Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun

► MADDE 15 - RAPOR VERME

1. Her bir taraf, Taraflar Konferansına bu Sözleşmenin hükümlerini uygulamak için aldığı önlemler ve bu önlemlerin Sözleşmenin amaçlarını karşılamadaki etkinliği hakkında rapor verecektir.
2. Her bir Taraf Yazmanlığa şunları sağlayacaktır:
 - (a) Ek A ve Ek B’de listelenen kimyasal maddelerin her birinin toplam üretim, ithalat ve ihracat miktarları hakkında istatistiksel veriler veya bu tür verilere ilişkin makul tahminler; ve
 - (b) Uygulanabilir olduğu ölçüde, bu tür maddelerden her birini ithal ettiği Devletlerin, ve bu maddelerin her birini ihraç ettiği Devletlerin birer listesi.
3. Bu tür raporlar, belli aralıklarla verilecek ve raporların formatına Taraflar Konferansının ilk toplantısında karar verilecektir.

RAPORLAMA

- ▶ **Kalıcı Organik Kirleticilere İlişkin Stockholm Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun**
 - ▶ **EK - A Ortadan Kaldırma (Yasaklama) - Bölüm II. Poliklorlu Bifeniller**

(g) Her beş yılda bir, PCBlerin ortadan kaldırılmasında sağlanan ilerlemeler hakkında rapor hazırlamak ve bu raporu 15. Maddeye uygun olarak Taraflar Konferansına sunmak;

(h) (g) bendinde tanımlanan raporlar, uygun hallerde, Taraflar Konferansı tarafından poliklor bifenillere ilişkin gözden geçirme çalışmalarında değerlendirilecektir. Taraflar Konferansı PCBlerin ortadan kaldırılmasında sağlanan ilerlemeleri bu gibi raporları dikkate almak suretiyle her beş yılda bir veya gerekli hallerde daha farklı zaman aralıklarında değerlendirilecektir.

Tehlikeli Atıkların Sınırlarötesi Taşınımının ve Bertarafının Kontrolüne İlişkin Basel Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun

Tarih ve Sayı: 1993, 21804, 3957 Sayılı Kanun

Uygulayıcı Kurum: Bakanlar Kurulu

İmza: 22 Mayıs 1989

Yürürlük: 5 Mayıs 1992

İlgili AB/Uluslararası Mevzuat/Anlaşma: Tehlikeli Atıkların Sınırlarötesi Taşınımının ve Bertarafının Kontrolüne İlişkin Basel Sözleşmesi

RAPORLAMA

- ▶ **Tehlikeli Atıkların Sınırlarötesi Taşınımının ve Bertarafının Kontrolüne İlişkin Basel Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun**

- ▶ **MADDE 13 - Bilgi Aktarımı**

- ▶ 3. Ulusal kanun ve yönetmelikleriyle uyum içinde olmak kaydıyla Taraflar, bir önceki takvim yılına ilişkin olarak aşağıdaki bilgileri içeren bir raporu her bir takvim yılının bitiminden önce, Sekreterya aracılığıyla 15 nci madde kapsamında teşkil edilmiş Taraflar Konferansına iletceklerdir : tehlikeli veya diğer atıkların sınırötesi taşınımı, tedbirler, yeni anlaşma ve düzenlemeler, taşınım sırasında meydana gelen kazalar, alternatif bertaraf yöntemleri, atıkları azaltma/ortadan kaldırma ile ilgili tedbirler, v.d.

RAPORLAMA

► Atık Yönetimi Yönetmeliği

MADDE 15 Bildirim ve Kayıt Tutma Yükümlülüğü

Atıkların Yakılmasına İlişkin Yönetmelik

Tarih ve Sayı: 2010, 27721

Uygulayıcı Kurum: Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü
Atık Yönetimi Dairesi

Amaç: atıkların yakılmasının çevre üzerine olabilecek olumsuz etkilerini, özellikle hava, toprak, yüzey suları ve yeraltı sularında emisyonlar sonucu oluşan kirliliği ve insan sağlığı için ortaya çıkabilecek riskleri uygulanabilir yöntemlerle önlemek ve sınırlandırmaktır.

İlgili AB tüzüğü:

2000/76/EC Incineration of Wastes Directive

RAPORLAMA

► Atıkların Yakılmasına İlişkin Yönetmelik

► MADDE 5 - Genel Kurallar

(9) Bir yakma veya beraber yakma tesisine lisans alınabilmesi için, uyulması gereken yönetmelik hükümleri ve aşağıda belirtilen hükümlere uyulması zorunludur:

...

ç) Atıkların yakılması veya beraber yakılması durumunda asgari ve azami kütle akışı, en düşük ve en yüksek kalorifik değerleriyle, bu atıklardaki PCB, PCP, klor, flor, kükürt, ağır metaller gibi kirleticilerin, azami içeriği belirtilir.

RAPORLAMA

► Kalıcı Organik Kirleticilere İlişkin Yönetmelik Taslağı

► MADDE 10 - Uygulama planları

(1) Bakanlık, sözleşme kapsamındaki yükümlülüklerini yerine getirmek amacıyla hazırlamış olduğu ulusal uygulama planını ihtiyaç halinde gözden geçirir ve günceller. Bakanlık burada bahsedilen ulusal uygulama planını üçüncü kişilere yaptırabilir veya konuyla ilgili uzmanlardan oluşan komiteler oluşturarak bunları yaptırabilir.

(2) Bakanlık, ulusal uygulama planı gözden geçirme ve güncelleme çalışmaları sırasında İlgili Kurum/Kuruluşlarla içerik hakkında bilgi alışverişinde bulunur.

(3) Bakanlık, ulusal uygulama planını, onaylanması için İlgili Kuruluşlara iletir.

Sınır Değerler

SINIR DEĞERLER

► Poliklorlu Bifenil ve Poliklorlu Terfenillerin Kontrolü Hakkında Yönetmelik

► MADDE 4 - Tanımlar

e) Poliklorlu bifenil (PCB);

1) Poliklorlu terfenil (PCT),

2) Monometil-tetra-kloro-difenil metanı, monometil-dikloro-difenil metanı veya monometil-dibromo-difenil metanı,

3) 50 ppm'den daha fazla miktarda; poliklorlu bifenil (PCB), poliklorlu terfenil (PCT), monometil-tetra-kloro-difenil metanı, monometil-dikloro-difenil metanı veya monometil-dibromo-difenil metanı içeren karışımı,

f) PCB içeren ekipman: Henüz arındırma işlemine tabi tutulmamış PCB içeren veya önceden içermiş ve Ek-4'te belirtilen her türlü ekipman ile aksi ispatlanmadıkça PCB içirme ihtimali bulunan ekipmanı,

İfade etmektedir.

SINIR DEĞERLER

► Atıkların Yakılmasına İlişkin Yönetmelik

► MADDE 4 - Tanımlar

j) Tehlikeli atık: 14/3/2005 tarihli ve 25755 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Tehlikeli Atıkların Kontrolü Yönetmeliğinin 4 üncü maddesinde tanımlanan,

1) Poliklorlu aromatik hidrokarbon (poliklorlu bifeniller (PCB) veya pentaklorlu fenoller (PCP) gibi) içeriği ağırlıkça % 0.005 den az olan,

2) Aynı Yönetmeliğin Ek-4’ünde listelenen bileşenleri içeren, ancak Atık Yönetimi Genel Esaslarına İlişkin Yönetmeliğin Ek-3/B’sinde verilen eşik konsantrasyonların altında kalan,

3) Net kalorifik değeri, kilogram başına en az 50 MJ’a eşit veya bu değer üzerinde olan,

4) Atık Yağların Kontrolü Yönetmeliğinin 4 üncü maddesinde tanımlanan atık yağlar dâhil olmak üzere, yanıcı sıvı atıkların doğrudan yanması sebebiyle ortaya çıkan baca gazı emisyonunun, gaz yağından çıkan emisyonlardan başka emisyonlara neden olmayacak veya gaz yağının yanmasından kaynaklanan emisyonlardan daha yüksek emisyon konsantrasyonuna neden olamayacak olan her türlü yanıcı sıvı atıklar

dışındaki atıkları,

Atık Yağların Kontrolü Yönetmeliği

Tarih ve Sayı: 2008, 26952

Uygulayıcı Kurum: Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü
Atık Yönetimi Dairesi

Amaç: atık yağların üretiminden bertarafına kadar; a) Çevreye zarar verecek şekilde doğrudan veya dolaylı bir biçimde alıcı ortama verilmesinin önlenmesine, b) Çevre ve insan sağlığına zarar vermeden geçici depolanmasına, taşınmasına, bertaraf edilmesine, c) Atık yağların yönetiminde gerekli teknik ve idari standartların oluşturulmasına, ç) Geçici depolama, işleme ve bertaraf tesislerinin kurulması ile bu tesislerin çevreyle uyumlu yönetimi amacıyla gerekli prensip ve programların belirlenmesine dair usul ve esasları belirlemektir.

İlgili AB tüzükleri:

2008/98/EC (Waste Framework Directive)

75/439/EC (Directive on Disposal of Waste Oils)

SINIR DEĞERLER

► Atık Yağların Kontrolü Yönetmeliği

► MADDE 25 - Geri kazanım ürünlerinin satışına ilişkin hükümler

(1) Geri kazanım ürünleri tehlikeli atık içermez. Bu ürünler için PCB parametresi I. Kategori atık yağlar için belirlenen sınır değeri aşamaz.

EK-1 ATIK YAĞ KATEGORİLERİ VE MÜSAADE EDİLEN KİRLETİCİ PARAMETRE SINIR DEĞERLERİ

SINIR DEĞERLER

► Atık Yağların Kontrolü Yönetmeliği

EK-1 ATIK YAĞ KATEGORİLERİ VE MÜSAADE EDİLEN KİRLLETİCİ PARAMETRE SINIR DEĞERLERİ

- **I. KATEGORİ ATIK YAĞ:** Bu kategoride yer alan atık yağlardaki PCB, toplam halojen ve ağır metal gibi kirleticiler aşağıdaki tabloda verilen sınır değerlerin altındadır. Bu kategorideki atık yağların öncelikle rejenerasyon ve rafinasyon yolu ile geri kazanımlarının sağlanması gerekmektedir. Bu kategorideki yağlar 21 nci maddede belirtilen koşullar nedeniyle enerji geri kazanımı amacıyla kullanılabilir.
- **II. KATEGORİ ATIK YAĞ:** Bu kategorideki atık yağlar Bakanlıktan lisans almış tesislerde enerji geri kazanımı amacıyla kullanıma uygun atık yağlardır. Ancak klorür, toplam halojen ve PCB parametreleri aşılmayan endüstriyel atık yağların rejenerasyon ve rafinasyon yoluyla geri kazanımı mümkündür.
- **III. KATEGORİ ATIK YAĞ:** Bu kategoride yer alan atık yağlardaki ağır metaller aşağıdaki tabloda verilen sınır değerlerin üzerindedir. Klorür ile toplam halojenler 2000 ppm'in, PCB ise 50 ppm'in üzerindedir. Rejenerasyon ve rafinasyona uygun olmayan, yakıt olarak kullanılması insan ve çevre sağlığı açısından risk yaratan ve lisanslı tehlikeli atık yakma tesislerinde yakılarak zararsız hale getirilmesi gereken atık yağlardır.

SINIR DEĞERLER

► Atık Yağların Kontrolü Yönetmeliği

EK-1 ATIK YAĞ KATEGORİLERİ VE MÜSAADE EDİLEN KİRLETİCİ PARAMETRE SINIR DEĞERLERİ

KİRLETİCİLER	I.KATEGORİ	II.KATEGORİ	III.KATEGORİ
Arsenik			
...			
Toplam Halojenler	max. 200 ppm	max. 2000 ppm	> 2000 ppm
PCBler	max. 10 ppm	max. 50 ppm	> 50 ppm

SINIR DEĞERLER

► Atık Yönetimi Yönetmeliği

MADDE 4 - Tanımlar

hh) Poliklorlubifenil (PCB): Poliklorluterfenil (PCT), Monometil-tetra-kloro-difenil metanı, monometil-dikloro-difenil metanı veya monometil-dibromo-difenilmetanı, ve 50 ppm'den daha fazla miktarda; poliklorlubifenil (PCB), poliklorluterfenil (PCT), monometil-tetra-kloro-difenil metanı, monometil-dikloro-difenil metanı veya monometil-dibromo-difenil metanı içeren karışımını,

Atıkların Düzenli Depolanmasına Dair Yönetmelik

Tarih ve Sayı: 2010, 27533

Uygulayıcı Kurum: Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü
Atık Yönetimi Dairesi

Amaç: atıkların düzenli depolama yöntemi ile bertarafı sürecinde;

- a) Oluşabilecek sızıntı sularının ve depo gazlarının toprak, hava, yeraltı suları ve yüzeysel suların üzerindeki olumsuz etkilerinin asgari düzeye indirilerek çevre kirliliğinin önlenmesine,
- b) Atıkların türüne göre uygun depo tabanı teknik tasarımlarının yapılması ve düzenli depolama tesislerinin inşa edilmesine,
- c) Düzenli depolama tesislerine atık kabulü işlemlerine,
- ç) Düzenli depolama tesislerinin işletilmesi, kapatılması ile kapatma sonrası kontrol ve bakım süreçlerine,
- d) İşletme, kapatma ve kapatma sonrası bakım süreçlerinde sera etkisi de dâhil olmak üzere çevre ve insan sağlığı açısından risk teşkil edebilecek olumsuzlukların önlenmesine,
- e) Mevcut düzenli depolama tesislerinin ıslahı, kapatılması ve kapatma sonrası bakım süreçlerine ilişkin teknik ve idari hususlar ile uyulması gereken genel kuralları belirlemektir.

SINIR DEĞERLER

► Atıkların Düzenli Depolamasına Dair Yönetmelik

EK-2 Atık Kabul Kriterleri

1- Sınır değer artırımları

Atıkların, kabul kriterlerine ilişkin sınır değerlere göre uygun depolama alanında bertarafı sağlanır. Ancak, bazı sınır değerlerin aşılması durumunda, depolama tesisi ve çevresinin özelliklerini dikkate alınarak sızıntı suyu da dâhil olmak üzere oluşabilecek emisyonların tesise ilave bir yük getirmeyeceğinin işletmeci tarafından belgelenmesi halinde, atık sahibinin talebi üzerine Bakanlık her bir durum bazında aşağıda verilen sınır değer artırımları dâhilinde atığın belirlenen tesise kabul edilmesi için izin verebilir.

SINIR DEĞERLER

► Atıkların Düzenli Depolamasına Dair Yönetmelik

EK-2 Atık Kabul Kriterleri

1- Sınır değer artırımları

Her bir düzenli depolama sınıfına ilişkin artırımlar aşağıda verilmektedir:

III. sınıf depolama tesisi (inert atıklar için) sınır değeri:

PCBler (7 türdeş) = 1 mg/kg (1ppm)

III. sınıf depolama tesisi sınır değer artırımları

PCBler → Artırım Miktarı: 3 katı

Türk Gıda Kodeksi Bulaşanlar Yönetmeliği

Tarih ve Sayı: 2011, 28157 (Mükerrer)

Uygulayıcı Kurum: Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı
Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü

Amaç: gıdalarda bulunabilen belirli bulaşanların maksimum limitlerini belirlemektir.

İlgili AB tüzükleri:

1881/2006/EC (Directive on Setting Maximum Levels for Certain Contaminants in Foodstuffs).

SINIR DEĞERLER

► Türk Gıda Kodeksi Bulaşanlar Yönetmeliği

Maksimum limitler

MADDE 5 - (1) Bulaşanların maksimum limitleri ile ilgili genel hükümler aşağıda verilmiştir. Buna göre;

- EK-1’de yer alan ve maksimum limiti aşan miktarda bulaşan içeren gıdalar, piyasaya arz edilemez.
- EK-1’de yer alan maksimum limitler, EK-1’de aksi bir durum belirtilmedikçe gıdaların yenilebilir kısımlarına uygulanır.

EK-1 Maksimum Limitler **Bölüm 5. Dioksinler ve PCBler**

Maksimum Limit/Dioksinlerin Toplamı/Dioksinler ve Dioksin Benzeri PCBlerin Toplamı/Altı PCB Bileşiği Toplamı

- (31) Dioksinler; poliklorlu dibenzo-para-dioksinler (PCDDs) ve poliklorlu dibenzofuranların (PCDFs) toplamıdır. Dioksinler ve dioksin benzeri PCB’lerin toplamı ise; PCDDs, PCDFs ve dioksin benzeri PCB’lerin toplamıdır. Her bileşiğin toksik eşdeğerlik miktarlarının (TEQ) ayrı ayrı hesaplanmasında Dünya Sağlık Örgütü (WHO) tarafından bildirilmiş olan WHO-toksik eşdeğerlik faktörleri (WHO-TEFs) kullanılır.

SINIR DEĞERLER

► Türk Gıda Kodeksi Bulaşanlar Yönetmeliği

EK-1 Maksimum Limitler Bölüm 5. Dioksinler ve PCBler

- (5.1) Et ve Et ürünleri (yenilebilir sakatatlar hariç): • sığır türü hayvanlar ve koyun, keçi • Kanatlı hayvanlar • Domuz
- (5.2) Karaciğer ve bunların ürünleri (5.1'de belirtilen hayvanların):
- (5.3) Balık eti, balıkçılık ürünleri ve bunlardan üretilen ürünler ve kabuklular. Aşağıdakiler hariç: • Yılan balığı • Tatlı su balıkları • Balık karaciğeri ve bunların ürünleri • Deniz ürünlerinden elde edilen yağlar
- (5.4) tatlı su balıkları ve bunların ürünleri
- (5.5) Yılan balığı eti
- (5.6) Balık karaciğeri ve bunların ürünleri (5.7 hariç)
- (5.7) Deniz ürünlerinden elde edilen yağlar
- (5.8) Süt ve Süt ürünleri
- (5.9) Tavuk yumurtası ve yumurta ürünleri
- (5.10) Aşağıdaki hayvanlardan elde edilen katı yağlar: • Sığır türü hayvanlar ve koyun, keçi • Kanatlı hayvanlar • Domuz
- (5.11) Karışık hayvansal katı yağlar
- (5.12) Bitkisel sıvı yağlar ve katı yağlar
- (5.13) Bebek ve küçük çocuk ek gıdalar

Toprak Kirliliğinin Kontrolü ve Noktasal Kaynaklı Kirlenmiş Sahalara Dair Yönetmelik

Tarih ve Sayı: 2010, 27605

Uygulayıcı Kurum: Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü
Su ve Toprak Yönetimi Dairesi Bşk

Amaç: alıcı ortam olarak toprağın kirlenmesinin önlenmesi, kirlenmenin mevcut olduğu veya olması muhtemel sahaları ve sektörleri tespit etmek, kirlenmiş toprakların ve sahaların temizlenmesi ve izlenmesi esaslarını sürdürülebilir kalkınma hedefleriyle uyumlu bir şekilde belirlemektir.

Bu yönetmeliğin yayımı ile birlikte Toprak Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

SINIR DEĞERLER

- ▶ **Toprak Kirliliğinin Kontrolü ve Noktasal Kaynaklı Kirlenmiş Sahalara Dair Yönetmelik**
- ▶ **Ek 1 jenerik Kirletici Sınır Değerleri:**

Kirleticilerin yeraltı suyuna taşınması ve yeraltı suyunun içilmesi (mg/kg fırın kuru toprak) hususunda limit değerler

PCB3: Aroklor 1016 karışımları (SF = 10: 0.03, SF = 1: 0.003)

PCB2: Aroklor 1016 dışındaki tüm karışımlar için (SF = 10: 0.9, SF = 1: 0.09)

Jenerik kirletici sınır değeri: Kirlenmiş sahanın mevcut ya da ilerideki kullanım amacının yerleşim alanı olması ve insan sağlığı üzerindeki riskler dikkate alınarak, insanların kirleticiye makul bir süre azami düzeyde maruz kaldığı varsayılarak hesaplanan veya belirlenen ve Ek-1 Jenerik Kirletici Sınır Değerler Listesinde verilen kirletici konsantrasyon değerini **Jenerik veya sahaya özgü risk analizi yapılabilir.**

SINIR DEĞERLER

► Kirlenmiş Saha Risk Değerlendirme Teknik Rehberi

EK 2 JENERİK KİRLETİCİ SINIR DEĞERLERİ: Kirleticilerin yeraltı suyuna taşınması ve yeraltı suyunun içilmesi (mg/kg fırın kuru toprak) hususunda limit değerler

PCB2: Aroklor 1016 karışımları (DF = 10: 0.03, DF = 1: 0.003)

PCB3: Aroklor 1016 dışındaki tüm karışımlar (DF = 10: 0.9, DF = 1: 0.09)

EK 3 TOKSİKOLOJİK DEĞERLER:

Gastro-intestinal emilim faktörü (birimsiz): Aroklor 1016 karışımları (PCB2) ve Aroklor 1016 dışındaki tüm karışımlar (PCB1): 1.00E+00

Deri emilim faktörü (birimsiz): : Aroklor 1016 karışımları (PCB2) ve Aroklor 1016 dışındaki tüm karışımlar (PCB1): 1.40E-01

Yerüstü Su Kalitesi Yönetmeliği

Tarih ve Sayı: 2012, 28483

Uygulayıcı Kurum: Orman ve Su İşleri Bakanlığı
Su Yönetimi Genel Müdürlüğü
Su Kalitesi Yönetimi Dairesi Başkanlığı

Amaç: yerüstü sular ile kıyı ve geçiş sularının biyolojik, kimyasal, fiziko-kimyasal ve hidromorfolojik kalitelerinin belirlenmesi, sınıflandırılması, su kalitesinin ve miktarının izlenmesi, bu suların kullanım maksatlarının sürdürülebilir kalkınma hedefleriyle uyumlu bir şekilde koruma kullanma dengesi de gözetilerek ortaya konulması, korunması ve iyi su durumuna ulaşılması için alınacak tedbirlere yönelik usul ve esasların belirlenmesidir.

Bu yönetmeliğin yayımı ile birlikte Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği'nin bazı maddeleri yürürlükten kaldırılmıştır.

SINIR DEĞERLER

► Yerüstü Su Kalitesi Yönetmeliği

EK 5 - Tablo 4: Yerüstü Su Kaynakları için Belirli Kirleticiler ve Çevresel Kalite Standartları:

YO-ÇKS: Yıllık Ortalama Çevresel Kalite Standardı

MAK-ÇKS: Maksimum İzin verilebilir Çevresel Kalite Standardı

No	Kimyasal Adı	CAS No	YO-ÇKS Nehirler/ Göller (µg/L)	MAK-ÇKS Nehirler/ Göller (µg/L)	YO-ÇKS Kıyı ve Geçiş Suları (µg/L)	MAK-ÇKS Kıyı ve Geçiş Suları (µg/L)
86	Poliklorlubifeniller (PCB'ler)	1336-36-3	0,31	0,37	0,07	0,14
87	PCB 101	37680-73-2	0,25	0,25	0,01	0,02
88	PCB 138	35065-28-2	0,01	0,02	0,01	0,02
89	PCB 153	35065-27-1	0,01	0,02	0,01	0,02
90	PCB 180	35065-29-3	0,01	0,02	0,01	0,02
91	PCB 28	7012-37-5	0,01	0,02	0,01	0,02
92	PCB 31	16606-02-3	0,01	0,02	0,01	0,02
93	PCB 52	35693-99-3	0,01	0,02	0,01	0,02

SINIR DEĞERLER

► Yerüstü Su Kalitesi Yönetmeliği

EK 5 - Tablo 5: Tablo 5: Yerüstü Su Kaynakları için Öncelikli Maddeler ve Çevresel Kalite Standartları

YO-ÇKS: Yıllık Ortalama Çevresel Kalite Standardı

MAK-ÇKS: Maksimum İzin verilebilir Çevresel Kalite Standardı

No	Madde Adı	CAS No	YO-ÇKS Nehirler/Göller (µg/L)	MAK-ÇKS Nehirler/Göller (µg/L)	YO-ÇKS Kıyı ve Geçiş Suları (µg/L)	MAK-ÇKS Kıyı ve Geçiş Suları (µg/L)
37	Dioksinler ve dioksin benzeri bileşikler ⁴		-	-	-	-

⁴ 7 adet poliklorlu dibenzo-p-dioksin (PCDDs):

10 adet poliklorlu dibenzofuran (PCDFs):

12 adet dioksin benzeri poliklorlu bifenil (PCB-DL): 3,3',4,4'-T4CB (PCB 77, CAS 32598-13-3), 3,3',4',5-T4CB (PCB 81, CAS 70362-50-4), 2,3,3',4,4'-P5CB (PCB 105, CAS 32598-14-4), 2,3,4,4',5-P5CB (PCB 114, CAS 74472-37-0), 2,3',4,4',5-P5CB (PCB 118, CAS 31508-00-6), 2,3',4,4',5'-P5CB (PCB 123, CAS 65510-44-3), 3,3',4,4',5-P5CB (PCB 126, CAS 57465-28-8), 2,3,3',4,4',5-H6CB (PCB 156, CAS 38380-08-4), 2,3,3',4,4',5'-H6CB (PCB 157, CAS 69782-90-7), 2,3',4,4',5,5'-H6CB (PCB 167, CAS 52663-72-6), 3,3',4,4',5,5'-H6CB (PCB 169, CAS 32774-16-6), 2,3,3',4,4',5,5'-H7CB (PCB 189, CAS 39635-31-9).

SINIR DEĞERLER

► Yerüstü Su Kalitesi Yönetmeliği

► MADDE 13 - İzleme verilerinin değerlendirilmesi

(2) Ek-5 Tablo 4 ve Tablo 5’te yer alan belirli kirleticiler ve öncelikli maddelere ilişkin su kalitesi izleme sonuçlarının değerlendirilmesinde, kendi su kütlesi kategorisine (nehirler/göller, kıyı ve geçiş suları) göre 1 yıllık izleme sonuçlarının aritmetik ortalaması yıllık ortalama çevresel kalite standardı (YO-ÇKS) ile karşılaştırılır. Olağanüstü hallerde (kaza, doğal afet ve benzeri hallerde) ise, herhangi bir belirli kirletici ve/veya öncelikli maddeye ait tekil izleme verisi maksimum izin verilebilir çevresel kalite standardı (MAK-ÇKS) ile karşılaştırılır. Yapılan değerlendirme neticesinde, izleme verilerinin hem MAK-ÇKS hem de YO-ÇKS değerlerinden düşük olması halinde alıcı ortam çevresel kalite standardı değerleri sağlanmış olur.

► MADDE 15 - Kirliliğin önlenmesi

Bakanlıkça yapılacak izleme neticesinde su kalitesinin ve/veya çevresel kalite standartlarının olumsuz yönde etkilendiğinin tespit edildiği durumlarda yetkili idare/idarelerce duruma ilişkin bildirim yapılır, yetkili idare/idarelerce gerekli önlemler alınır, uygulamaların takibi Bakanlıkça yapılır.

SINIR DEĞERLER

► Kalıcı Organik Kirleticilere İlişkin Yönetmelik Taslağı

► MADDE 9 - Kalıcı Organik Kirleticilere İlişkin Atık Yönetimi

(1) Atık üreticileri ve sahipleri mümkün olduğunca, bu atığın ek-4'te listelenen maddeler ile kirlenmesini önlemek için gerekli tedbirleri alır.

(2) 27/12/2007 tarihli ve 26739 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Poliklorlu Bifeniller ve Poliklorlu Terfenillerin Kontrolü Hakkında Yönetmelik'ten bağımsız olarak, ek-4'te listelenen herhangi bir maddeden oluşan, bu maddeyi içeren veya bu madde ile kirlenmiş olan atık, en kısa sürede ek-5'in birinci bölümüne uygun olarak, ortaya çıkacak atık ve salımlarının kalıcı organik kirletici özelliği göstermeyecek şekilde kalıcı organik kirletici içeriğinin imha edildiği veya geri dönülmez biçimde dönüştürüldüğünden emin olacak şekilde bertaraf edilir veya geri kazanılır. Böyle bir bertaraf veya geri kazanım gerçekleştirilirken, ek-4'te listelenen herhangi bir madde daha sonra bu fıkranın ilk paragrafı uyarınca bertaraf edilmesi koşuluyla, atıktan izole edilebilir.

(3) Ek-4'de listelenen maddelerin geri kazanılması, geri dönüşümü, ıslah veya yeniden kullanımına yol açabilecek bertaraf veya geri kazanım işlemleri yasaktır.

(4) İkinci fıkraya istisna olarak:

a) Ek-4'te listelenen herhangi bir maddeyi içeren veya bu madde ile kirlenmiş olan atık, listelenen maddelerin atıktaki içeriği aynı ekte yer alan konsantrasyon limitlerinin altında olması koşuluyla, ilgili mevzuata uygun olarak da bertaraf edilebilir veya geri kazanılabilir.

SINIR DEĞERLER

- ▶ Kalıcı Organik Kirleticilere İlişkin Yönetmelik Taslağı
- ▶ EK-4 - MADDE 9'DA BELİRLENEN ATIK YÖNETİMİ HÜKÜMLERİNE TABİ MADDELERİN LİSTESİ

Madde	CAS No	EC No	Madde 9(4)(a)'da atıfta bulunulan konsantrasyon sınırı
Poliklorlu Bifeniller (PCB)	1336-36-3 ve diğerleri	215-648-1	50 mg/kg ⁽²⁾

?

SINIR DEĞERLER

- ▶ **Kalıcı Organik Kirleticilere İlişkin Yönetmelik Taslağı**
- ▶ EK-1
- ▶ EK - 2 KISITLAMAYA TABİ MADDELER LİSTESİ

BÖLÜM A - SÖZLEŞME VE PROTOKOLDE LİSTELENEN MADDELER

27/12/2007 tarihli ve 26739 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Poliklorlu Bifeniller ve Poliklorlu Terfenillerin Kontrolü Hakkında Yönetmelik hükümleri saklı kalmak kaydıyla, bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihte kullanımda olan eşyaların kullanılmasına izin verilir.

SINIR DEĞERLER

► Kalıcı Organik Kirleticilere İlişkin Yönetmelik Taslağı

► EK-3 - 1.Bölüm: EMİSYON AZALTMA HÜKÜMLERİNE TABİ MADDELER LİSTESİ

PCBler burada listelenmektedir.

2.Bölüm: Birincil Kaynak Kategorileri

3.Bölüm: İkincil Kaynak Kategorileri

4.Bölüm

► EK-4 - MADDE 9'DA BELİRLENEN ATIK YÖNETİMİ HÜKÜMLERİNE TABİ MADDELERİN LİSTESİ

► EK-5 - ATIK YÖNETİMİ

Sanayi Kaynaklı Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği

Tarih ve Sayı: 2009, 27277

Uygulayıcı Kurum: Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü
Hava Yönetimi Dairesi Başkanlığı

Amaç: sanayi ve enerji üretim tesislerinin faaliyeti sonucu atmosfere yayılan is, duman, toz, gaz, buhar ve aerosol halindeki emisyonları kontrol altına almak; insanı ve çevresini hava alıcı ortamındaki kirlenmelerden doğacak tehlikelerden korumaya; hava kirlenmeleri sebebiyle çevrede ortaya çıkan umuma ve komşuluk münasebetlerine önemli zararlar veren olumsuz etkileri gidermeye ve bu etkilerin ortaya çıkmasını engellemeye ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Bu yönetmeliğin yayımı ile birlikte Endüstri Tesislerinden Kaynaklanan Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği ve Büyük Yakma Tesisleri Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

SINIR DEĞERLER

- ▶ **Sanayi Kaynaklı Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği**
- ▶ **EK-1 İşletmeler İçin Hava Emisyonu Esas ve Sınır Değerleri**

j) Aşırı derece tehlikeli maddeler:

Aşağıda listelenen maddeler, ortamda kalıcı ve birikim etkisi gösterdiğinden, **baca gazındaki emisyon konsantrasyonu** aşağıdaki sınır değerlere uygun olmalıdır ve verilen sınır değerleri sağlayacak gerekli her türlü önlem alınmalıdır.

Aşağıda yer alan her bir grup için **0,1 ng/Nm³** seviyesini geçmeyecek şekilde gerekli her türlü önlem alınmalıdır.

...

Poliklor bifeniller (PCB)

Polihalojen dibenzodioxinler (Ölçülebiliyorsa)

Polihalojen dibenzofuranlar (Ölçülebiliyorsa)

Atıktan Türetilmiş Yakıt, Ek Yakıt ve Alternatif Hammadde Tebliği

Tarih ve Sayı: 2014, 29036

Uygulayıcı Kurum: Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü
Atık Yönetimi Dairesi Başkanlığı

Amaç: atıkların alternatif hammadde olarak kullanılması, atıktan türetilmiş yakıt hazırlanması ve bu hazırlama tesislerinde bulunması gereken asgari şartlara ilişkin teknik, idari ve uyulması gereken genel kurallar ile atıktan türetilmiş yakıt kullanımı ve beraber yakma tesislerinde ek yakıt olarak kullanılacak atıklara ilişkin esasları belirlemektir.

SINIR DEĞERLER

► Atıktan Üretilmiş Yakıt, Ek Yakıt ve Alternatif Hammadde Tebliği

Tanımlar

Atıktan türetilmiş yakıt (ATY): Ek-3'te verilen özelliklere uygun, maddesel geri dönüşümü ekonomik olmayan ambalaj atıkları, belediye atıkları ve sanayiden kaynaklanan atıklardan üretilen yakma veya beraber yakma tesislerinde kullanılabilen atıktan türetilmiş yakıtı,

EK-3 ATY Özellikleri

Tablo 1 ATY hazırlama tesislerinde hazırlanacak yakıtın özellikleri

Parametre	Sınır Değer
Kalorifik Değer, kcal/kg	>2500
Tane boyutu, mm	<50 ⁽¹⁾
Nem oranı, %	<35
Klor içeriği, %	<1 ⁽²⁾
Hg, µg/MJ	<330
Ağır metal toplamı, mg/MJ	<2500
PCB, ppm	(Değişik bare: RG-23/12/2014-29214) <50
Solvent içeriği, %	<15

Maddelerin ve Karışımların Fiziko-kimyasal, Toksikolojik Ve Ekotoksikolojik Özelliklerinin Belirlenmesinde Uygulanacak Test Yöntemleri Hakkında Yönetmelik

Tarih ve Sayı: 2013, 28848 (2. Mükerrer)

Uygulayıcı Kurum: Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü
Kimyasallar Yönetimi Dairesi Bşk

Amaç: maddelerin ve karışımların içsel özelliklerinden kaynaklanan fiziko-kimyasal, toksikolojik ve ekotoksikolojik özelliklerinin belirlenmesi için madde veya karışım üzerinde yapılacak testlere ilişkin idari ve teknik usul ve esasları düzenlemektir.

SINIR DEĞERLER

- Maddelerin ve Karışımların Fiziko-kimyasal, Toksikolojik ve Ekotoksikolojik Özelliklerinin Belirlenmesinde Uygulanacak Test Yöntemleri Hakkında Yönetmelik

EK 1, EK II, EK IV KABUL EDİLEBİLİR SEYRELTME SUYUNUN BAZI KİMYASAL ÖZELLİKLERİ:

Toplam organoklorür pestisit ve poliklorlu bifeniller 50 ng/L'den az olmalıdır

Evsel ve Kentsel Arıtma amurlarının Toprakta Kullanılmasına Dair Yönetmelik

Tarih ve Sayı: 2010, 27661

Uygulayıcı Kurum: evre ve Şehircilik Bakanlığı
evre Yönetimi Genel Müdürlüğü
Su ve Toprak Yönetimi Dairesi Bşk

Amaç: arıtma amurlarının toprakta kullanımında gerekli tedbirlerin alınması esaslarını sürdürülebilir kalkınma hedefleriyle uyumlu bir şekilde belirlemektir.

SINIR DEĞERLER

- **Eysel ve Kentsel Arıtma Çamurlarının Toprakta Kullanılmasına Dair Yönetmelik**

EK I-C

TOPRAKTA KULLANILACAK STABİLİZE ARITMA ÇAMURUNDAKİ ORGANİK BİLEŞİKLERİN KONSANTRASYONLARININ VE DİOKSİNLERİN SINIR DEĞERLERİ

Organik Bileşikler	Sınır değerler (mg kg ⁻¹ kuru madde)
AOX (Adsorblanabilen organik halojenler)	500
LAS (Lineer alkilbenzin sülfonat)	2 600
DEHP (Diftalat(2-ethylhexyl))	100
NPE (Nonil fenol ile 1 ve 2 etoksi grubu olan nonil fenol etoksilatların toplamını içerir)	50
PAH (Polisiklik aromatik hidrokarbon veya poliaromatik hidrokarbonların toplamı)	6
PCB (28, 52, 101, 118, 138, 153, 180 s ayılı poliklorlu bifenil bileşiklerinin toplamı)	0.8

Maddelerin ve Karışımların Sınıflandırılması, Etiketlenmesi ve Ambalajlanması Hakkında Yönetmelik

Tarih ve Sayı: 2013, 28848 (Mükerrer)

Uygulayıcı Kurum: Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü
Kimyasallar Yönetimi Dairesi Başkanlığı

Amaç: piyasaya arz edilen maddelerin, karışımların ve bazı eşyaların, insan sağlığı ve çevre üzerinde yaratabilecekleri olumsuz etkilere karşı yüksek seviyede koruma sağlamak ve serbest dolaşımını temin etmek üzere sınıflandırılmasına, etiketlenmesine ve ambalajlanmasına ilişkin idari ve teknik usul ve esasları düzenlemektir.

Çevre ve Şehircilik Bakanı, Sağlık Bakanı ile Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı birlikte yürütür.

26/12/2008 tarihli ve 27092 mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Tehlikeli Maddelerin ve Müstahzarların Sınıflandırılması, Ambalajlanması ve Etiketlenmesi Hakkında Yönetmelik yürürlükten kaldırılmıştır.

İlgili AB tüzüğü:

1272/2008 (Regulation on on classification, labelling and packaging of substances and mixtures).

SINIR DEĞERLER/ETİKETLEME

► Maddelerin ve Karışımların Sınıflandırılması, Etiketlenmesi ve Ambalajlanması Hakkında Yönetmelik

Tablo 3.1: Zararlı maddelerin uyumlaştırılmış sınıflandırma ve etiketlenmesi listesi

Liste No	Maddenin İngilizce Adı	Maddenin Türkçe Adı	Notlar	EC No	CAS No	Sınıflandırma		Etiketleme			Özel Konst. Sınır Değerleri, M-faktörleri
						Zararlılık Sınıf Kodu ve Kategori Kodu	Zararlılık İfade Kodu	Zararlılık İşareti Kodu ve Uyarı Kelimesi Kodu	Zararlılık İfade Kodu	İlave Zararlılık İfade Kodu	
602-039-00-4	polychlorobiphenyls; PCB	poliklorobifeniller; PCB	C	215-648-1	1336-36-3	BHOT Tekrar.Mrz. 2 * Suçul Akut 1 Suçul Kronik 1	H373 ** H400 H410	GHS08 GHS09 Dkt	H373 ** H410		BHOT Tekrar.Mrz. 2; H373: C ≥ 0,005 %

Tablo 3.2: Tehlikeli Maddelerin ve Müstahzarların Sınıflandırılması, Ambalajlanması ve Etiketlenmesi Hakkında Yönetmeliği ek- 2'deki zararlı maddelerin uyumlaştırılmış sınıflandırma ve etiketlenmesi listesi

Liste No	Maddenin İngilizce adı	Maddenin Türkçe adı	Madde ile ilgili notlar	EC No	CAS No	Sınıflandırma	Etiketleme	Konsantrasyon sınırları	Müstahzarla ilgili notlar
602-039-00-4	polychlorobiphenyls; PCB	poliklorobifeniller; PCB	C	215-648-1	1336-36-3	R33 N; R50-53	N R: 33-50/53 S: (2-)	C ≥ 0,005 %: R33	

İzomer yapı, çeşitli izomer karışımları olabilir, hangisi olduğu etikette belirtilmelidir

SINIR DEĞERLER/ETİKETLEME

- ▶ Maddelerin ve Karışımların Sınıflandırılması, Etiketlenmesi ve Ambalajlanması Hakkında Yönetmelik
- ▶ **EK 6 - Tablo 3.1: Zararlı maddelerin uyumlaştırılmış sınıflandırma ve etiketlenmesi listesi**

Sınıflandırma:

- Zararlılık sınıf kodu ve kategori kodu
BHOT Tekrar.Mrz. 2 *
- Sucul Akut 1
- Sucul Kronik 1
- Zararlılık ifadesi kodu:
H373 **
H400
H410

Etiketleme:

- Zararlılık işareti kodu ve uyarı kelimesi kodu:
GHS08
GHS09
Dkt
- Zararlılık ifadesi kodu:
H373 **
H410
- Özel konsantrasyon sınır değerleri ve, M-faktörleri:
BHOT Tekrar.Mrz. 2;
H373: C \geq 0,005 %

SINIR DEĞERLER/ETİKETLEME

► Maddelerin ve Karışımların Sınıflandırılması, Etiketlenmesi ve Ambalajlanması Hakkında Yönetmelik

► EK 3 - Tablo 1.2 Sağlığa İlişkin Zararlılık İfadeleri

► H373:

Zararlılık Sınıfı ve Kategorisi: Ek-1 Başlık 3.9 - Belirli Hedef Organ Toksikitesi, Tekrarlı maruz kalma, Zararlılık Kategorisi 2

Zararlılık ifadesi: Uzun süreli veya tekrarlı maruz kalma sonucu organlarda hasara yol açabilir

► EK 3 - Tablo 1.3 Çevresel Zararlılık İfadeleri

► H400:

Zararlılık Sınıfı ve Kategorisi: Ek-1 Başlık 4.1 - Sucul Ortama Zararlı-Kronik zararlılık, Kategori 1

Zararlılık ifadesi: Sucul ortamda uzun süre kalıcı, çok toksik etki.

► H410:

Zararlılık Sınıfı ve Kategorisi: Ek-1 Başlık 4.1 - Sucul Ortama Zararlı-Akut zararlılık, Kategori 1

Zararlılık ifadesi: Sucul ortamda çok toksiktir

SINIR DEĞERLER/ETİKETLEME

► Maddelerin ve Karışımların Sınıflandırılması, Etiketlenmesi ve Ambalajlanması Hakkında Yönetmelik

► EK 5 - Zararlılık işaretleri

► 2.4 Sağlık Zararlılığı:

GHS08:

- Ek-1 Başlık 3.4: Solunum hassaslaştırıcılığı, zararlılık kategorisi 1, 1A, 1B
- Ek-1 Başlık 3.5: Eşey hücre mutajenitesi, zararlılık kategorileri 1A, 1B, 2
- Ek-1 Başlık 3.6: Kanserojenite, zararlılık kategorileri 1A, 1B, 2
- Ek-1 Başlık 3.7: Üreme sistemi toksisitesi, zararlılık kategorileri 1A, 1B, 2
- Ek-1 Başlık 3.8: Belirli Hedef Organ Toksikitesi - Tek maruz kalma, zararlılık kategorileri 1, 2
- Ek-1 Başlık 3.9: Özel Hedef Organ Toksikitesi - Tekrarlı maruz kalma, zararlılık kategorileri 1, 2
- Ek-1 Başlık 3.10: Aspirasyon zararı, zararlılık kategorisi 1

► 3.1 Çevresel Zararlılıklar:

GHS09:

- Ek-1 Başlık 4.1
- Sucul çevreye zararlı
- Akut zararlılık kategorisi 1
- Uzun süreli zararlılık kategorisi 1, 2

- BHOT Tekrar.Mrz. 1
- BHOT Tekrar.Mrz. 2
- • Belirli Hedef Organ Toksikitesi - Tekrarlı maruz kalma
- Dkt: Dikkat

SINIR DEĞERLER/ETİKETLEME

- ▶ **Maddelerin ve Karışımların Sınıflandırılması, Etiketlenmesi ve Ambalajlanması Hakkında Yönetmelik**
- ▶ Tablo 3.2: Tehlikeli Maddelerin ve Müstahzarların Sınıflandırılması, Ambalajlanması ve Etiketlenmesi Hakkında Yönetmeliği ek- 2'deki zararlı maddelerin uyumlaştırılmış sınıflandırma ve etiketlenmesi listesi

Sınıflandırma:

- R33

N; R50-53

Etiketleme:

- N

R: 33-50/53

S: (2-)

Konsantrasyon sınırları:

- $C \geq 0,005 \%$: R33

R33 → Biriktirici etki tehlikesi

R50-53 → Çevre için tehlikeli, sucul

organizmalar için çok toksiktir

N → çevre için tehlikeli

Konsantrasyon sınırı $0,005\% = 50 \text{ ppm}$

İzleme / Analiz /
Etiketleme

İZLEME

- ▶ **Kalıcı Organik Kirleticilere İlişkin Stokholm Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun**
- ▶ **MADDE - 16 Etkinlik Değerlendirme**
 1. Taraflar Konferansı, bu Sözleşmenin yürürlüğe girdiği tarihten başlayarak **dört yıl içinde** ve bundan sonraki dönemde Konferans tarafından kararlaştırılacak aralıklarla, **bu Sözleşmenin etkinliğini değerlendirecektir.**
 2. Taraflar Konferansı, böyle bir değerlendirmenin kolaylaştırılması amacıyla, ilk toplantısında, kendisine Ek A, B ve C'de listelenen kimyasal maddelerin varlığı ve aynı zamanda bu maddelerin bölgesel ve küresel çevresel taşınımına ilişkin **karşılaştırılabilir izleme verileri sağlayacak düzenlemelerin oluşturulmasını başlatacaktır.** Bu düzenlemeler:

PCBlerin KAYNAKLARI

Yakma kaynakları

Endüstriyel kaynaklar

**İkincil kaynaklar
(vahşi/düzenli depolama
sahaları, v.d.)**

**Kazalar
(endüstriyel veya taşıma/saklama sırasında kazalar,
deprem, v.d.)**

İZLEME

- ▶ Hava
- ▶ Anne sütü
- ▶ Kan
- ▶ Toprak/Sediman
- ▶ Su (suda çözünürlüğü yüksek yeni KOKlar için)

GMP DATA WAREHOUSE

İZLEME

- ▶ **Kalıcı Organik Kirleticilere İlişkin Stokholm Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun**
- ▶ **MADDE - 16 Etkinlik Değerlendirme**

Bu düzenlemeler:

(a) Taraflarca uygun olan hallerde bölgesel bir düzeyde, Tarafların teknik ve mali kapasitelerine uygun olarak, mevcut izleme programlarını ve mekanizmalarını mümkün olduğunca kullanarak ve yaklaşımların birbirleriyle uyumlu hale getirilmesini teşvik ederek yürütülmelidir;

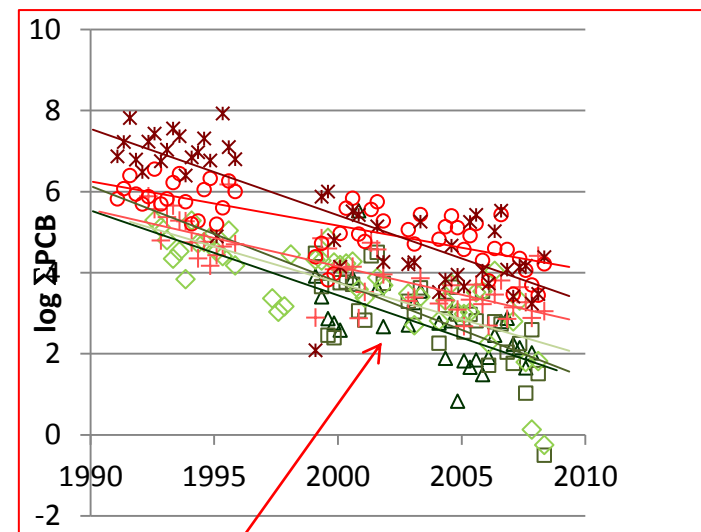
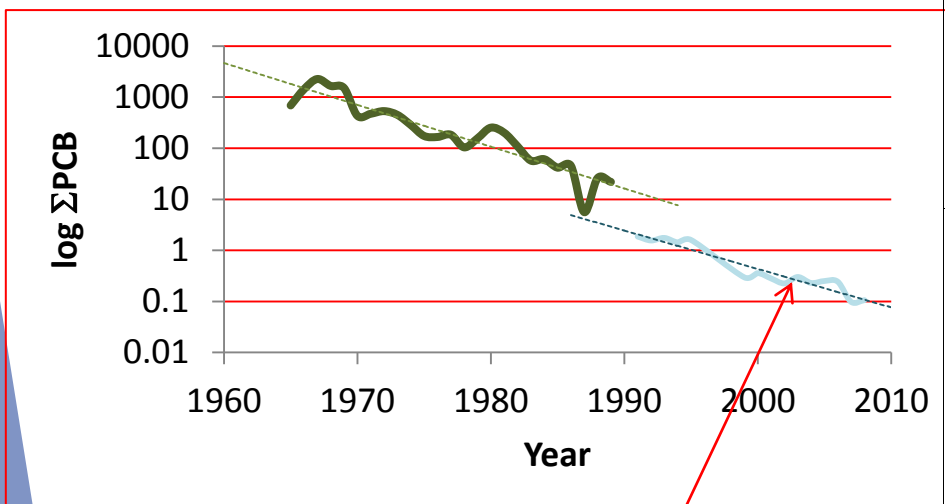
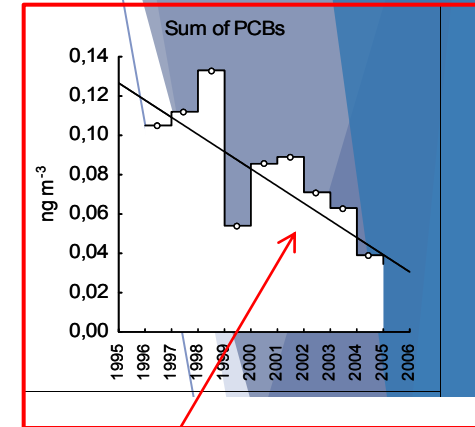
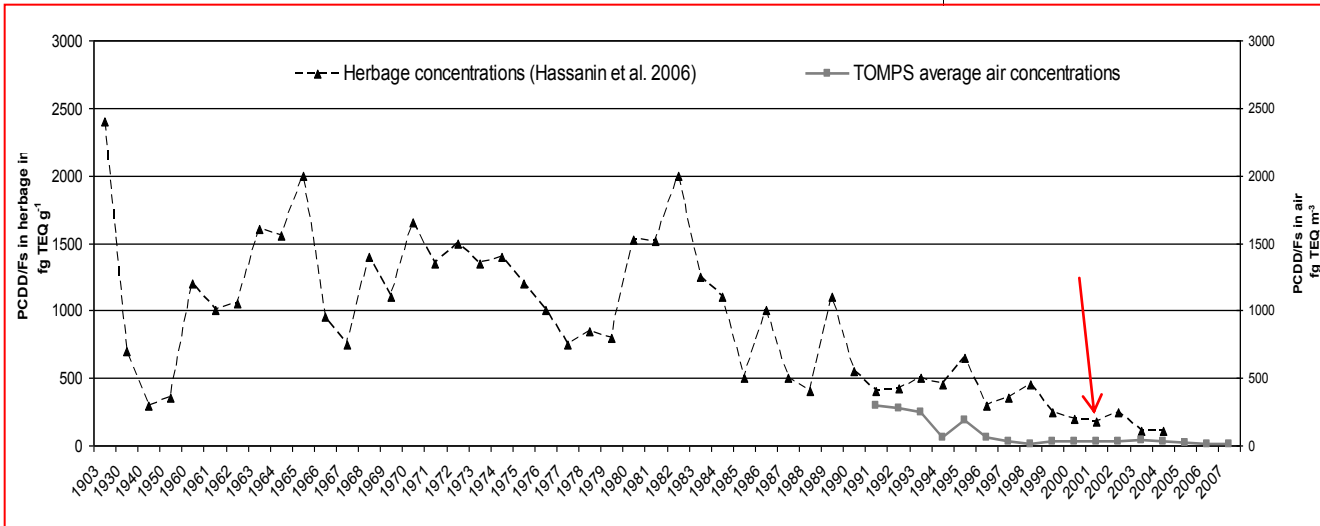
(b) Gerekli olan hallerde, bölgeler arasındaki ve bölgelerin izleme faaliyetlerini uygulama kapasiteleri arasındaki farklılıklar dikkate alınarak ilavelerle desteklenebilir olmalıdır; ve

(c) Taraflar Konferansına, Konferansça belirlenen aralıklarla bölgesel ve küresel izleme faaliyetlerinin sonuçları hakkında verilecek raporları da içerecektir.

Çekya - Kostice’de 30 yılı aşkın süredir haftalık sürdürülen KOKların izleme çalışmaları

Etkinlik Değerlendirmesi - Örnek Çekya

İZLEME/ANALİZ - PCB KAYNAKLARI

Amaçlanmayan (Kasıtsız/İstenmeden Ortaya Çıkan) Üretim

- ▶ **Kalıcı Organik Kirleticilere İlişkin Stokholm Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun**
- ▶ **EK - C II.Bölüm Kaynak Kategorileri**

PCDD/Fler, HCBi PCBi PCBler, organik madde ve klor içeren ısıt işlemlerde tamamlanmamış bir yanmanın veya kimyasal olayların sonucu kasıtsız olarak oluşur ve salıverilir. Aşağıdaki sınıai olaylarda, kimyasal maddelerin **göreceli olarak daha yüksek derece ısıda oluşması ve çevreye salıverilme potansiyeli** mevcuttur:

- (a) Kentsel, tehlikeli veya tıbbi atık veya kanalizasyon çamuru yakılan fırınlar dahil çöp yakma fırınları;
- (b) Tehlikeli atık yakan çimento fırınları;
- (c) Elemental klor kullanılarak yapılan kağıt hamuru üretimi veya ağartma amacıyla elemental klor açığa çıkaran kimyasal maddelerin üretimi;
- (d) Metalürji sanayiinde kullanılan aşağıdaki termal olaylar:
 - (i) İkincil bakır üretimi;
 - (ii) Demir ve çelik sanayiindeki yüksek ısıtma tesisleri;
 - (iii) İkincil alüminyum üretimi;
 - (iv) İkincil çinko üretimidir.

İZLEME/ANALİZ - PCB KAYNAKLARI

Amaçlanmayan (Kasıtsız/İstenmeden Ortaya Çıkan) Üretim

- ▶ **Kalıcı Organik Kirleticilere İlişkin Stokholm Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun**
- ▶ **EK - C III.Bölüm Kaynak Kategorileri**
 - (a) Depolarda yakılması dahil atıkların, açıkta yakılması;
 - (b) Metalürji sanayiinde kullanılan II. Bölümde sözü edilmeyen termal olaylar;
 - (c) Evsel yakma kaynakları;
 - (d) Fosil yakıt kullanılan kamu hizmet kuruluşu ve sınai yakma kazanları;
 - (e) Odun ve diğer biyokütle yakıtlar için yakma tesisleri;
 - (f) Kasıtsız olarak oluşan kalıcı organik kirleticiler yayan özel birtakım kimyasal üretim süreçleri, özellikle klorofenoller ve kloranil üretimi;
 - (g) Krematoryumlar (ceset yakmalar);
 - (h) Tüm motorlu araçlar, özellikle kurşunlu benzin yakanlar;
 - (i) Hayvan leşlerinin imhası;
 - (j) Tekstil ve deri boyama (kloranil ile) ve (alkali ekstraksiyonuyla) son kat kaplama
 - (k) Kullanım ömrünü tamamlamış taşıtlar için parçalama tesisleri; (l) Bakır kabloların alevsiz yanması;
 - (m) Atık yağ rafinerileri

İZLEME

► Kalıcı Organik Kirleticilere İlişkin Yönetmelik Taslağı

► MADDE - 11 İzleme

Bakanlık Ek-3'te tanımlanan maddelerin çevrede bulunması hakkında karşılaştırılabilir izleme verilerinin düzenli olarak sağlanması için ilgili kuruluşlarla işbirliği içinde, en son gelişmeyle uyumlu program ve mekanizmalar oluşturur, izleme yapar veya yaptırır. Bakanlık burada bahsedilen izleme çalışmalarını üçüncü kişilere yaptırabilir veya konuyla ilgili uzmanlardan oluşan komiteler oluşturarak bunları yaptırabilir.

EK-3 : BİRİNCİ BÖLÜM - EMİSYON AZALTMA HÜKÜMLERİNE TABİ
MADDELER LİSTESİ

PCDD/PCDF, PCBlerPAHlar, , Hekzaklorobenzen, Pentaklorobenzen

İZLEME

► Yerüstü Su Kalitesi Yönetmeliği

Genel Hükümler

İlke ve Esaslar - Yerüstü suların kalitesini ve ekolojik özelliklerini korumak, iyileştirmek, mevcut kalitesinden geriye gidişini önlemek ve çevresel hedeflere ulaşmak esastır.

► MADDE 13 - İzleme verilerinin değerlendirilmesi

(2) Ek-5 Tablo 4 ve Tablo 5'te yer alan belirli kirleticiler ve öncelikli maddelere ilişkin su kalitesi izleme sonuçlarının değerlendirilmesinde, kendi su kütlesi kategorisine (nehirler/göller, kıyı ve geçiş suları) göre 1 yıllık izleme sonuçlarının aritmetik ortalaması yıllık ortalama çevresel kalite standardı (YO-ÇKS) ile karşılaştırılır. Olağanüstü hallerde (kaza, doğal afet ve benzeri hallerde) ise, herhangi bir belirli kirletici ve/veya öncelikli maddeye ait tekil izleme verisi maksimum izin verilebilir çevresel kalite standardı (MAK-ÇKS) ile karşılaştırılır. Yapılan değerlendirme neticesinde, izleme verilerinin hem MAK-ÇKS hem de YO-ÇKS değerlerinden düşük olması halinde alıcı ortam çevresel kalite standardı değerleri sağlanmış olur.

İZLEME

► Yerüstü Su Kalitesi Yönetmeliği

PCBler EK-5 Tablo 4’de “Belirli kirleticiler” arasında yer almaktadır, buna göre ÇKSler belirlenmiştir.

Tablo 4: Yerüstü Su Kaynakları için Belirli Kirleticiler ve Çevresel Kalite Standartları

No	Kimyasal Adı	CAS No	YO-ÇKS Nehirler/ Göller (µg/L)	MAK-ÇKS Nehirler/ Göller (µg/L)	YO-ÇKS Kıyı ve Geçiş Suları (µg/L)	MAK-ÇKS Kıyı ve Geçiş Suları (µg/L)
86	Poliklorlubifeniller (PCB'ler)	1336-36-3	0,31	0,37	0,07	0,14
87	PCB 101	37680-73-2	0,25	0,25	0,01	0,02
88	PCB 138	35065-28-2	0,01	0,02	0,01	0,02
89	PCB 153	35065-27-1	0,01	0,02	0,01	0,02
90	PCB 180	35065-29-3	0,01	0,02	0,01	0,02
91	PCB 28	7012-37-5	0,01	0,02	0,01	0,02
92	PCB 31	16606-02-3	0,01	0,02	0,01	0,02
93	PCB 52	35693-99-3	0,01	0,02	0,01	0,02

YO-ÇKS: yıllık ortalama çevresel kalite standardı

MAK-ÇKS: maksimum izin verilebilir çevresel kalite standardı

ANALİZ

- ▶ **Poliklorlu Bifenil ve Poliklorlu Terfenillerin Kontrolü Hakkında Yönetmelik**
- ▶ **PCB analizleri**

MADDE 10 - (1) Ekipman ve izolasyon sıvıları içindeki PCB içeriğinin ön tespiti yapılır. Ön tespit sonucunun 50 ppm ve üzerinde bulunması durumunda, kantitatif analizler izolasyon sıvılarında TS EN 61619, petrol ürünleri ve atık yağlarda ise TS EN 12766-1, TS EN 12766-2 ve TS EN 12766-3'e göre akredite olmuş veya Bakanlıkça yetkilendirilmiş laboratuvarlarda yapılır.

ANALİZ

► Atıkların Düzenli Depolamasına Dair Yönetmelik

EK-1 Atıkların Nitelendirilmesi ile ilgili Uluslararası Standartlar

ASTM D6160

Standard test method for determination of Polychlorinated Biphenyls (PCBs) in waste materials by Gas Chromatography

ANALİZ

► Türk Gıda Kodeksi Bulaşanlar Yönetmeliği

MADDE 11- Numune alma ve analiz metotları

(1) Bu Yönetmelik kapsamındaki gıdalardan nitrat, mikotoksin, kurşun, kadmiyum, civa, inorganik kalay, 3-MCPD, benzopiren, dioksinler ve PCB'ler ile ilgili mevzuatta belirtilen hükümlere uygun olarak numune alınır ve bunlara uluslararası kabul görmüş analiz metotları uygulanır.

ANALİZ

► Atık Yağların Kontrolü Yönetmeliği

► MADDE 9 -Atık yağ üreticisinin yükümlülükleri

(1) Atık yağ üreticileri,

...

b) Atık yağ analizlerini 15 inci maddeye uygun olarak yapmak veya yaptırmakla, atık yağları kategorilerine göre ayrı ayrı 18 inci maddede belirtilen şekilde geçici depolamakla,

MADDE 11 - Atık yağ rafinasyon ve rejenerasyon tesisi işletmecilerinin yükümlülükleri

c) Tesise gelen atık yağların analizini yaparak veya yaptırmakla EK-1'de yer alan Atık Yağ Kategorileri ve Müsaade Edilen Kirletici Parametre Sınır Değerlerinde belirtilen kullanım esaslarına uygunluğunu belgelemekle, uygun bulunan atık yağın Ulusal Atık Taşıma Formunu imzalayarak teslim almak ve bu atık taşıma formlarını bir ay içinde çevre ve şehircilik il müdürlüğüne göndermekle,

ETİKETLEME

- ▶ Poliklorlu Bifenil ve Poliklorlu Terfenillerin Kontrolü Hakkında Yönetmelik
 - ▶ Etiketleme

MADDE 5

...

g) Ek-4'te belirtilen madde ve ekipmanların üreticileri, ürün bilgisi açıklamalarında "PCB içermez" ibaresine yer vermekle yükümlüdür.

ETİKETLEME - «PCB İçermez»

EK-4

MADDELER VE EKİPMANLAR

KODLAR	MADDE VE EKİPMAN LİSTESİ
	MADDELER
M1	Alev Durdurucular
M2	Baskı Mürekkep ve Macunları
M3	Balmumu ve Reçineler
M4	Sentetik Kauçuk
M5	Zarf, Etiket veya Bantlar
M6	Boya, Vernik ve Lake Gibi Yüzey Kaplama Malzemeleri
M7	Sentetik veya Mineral Hava Kompresör Yağları
M8	Sentetik veya Mineral Yağlar
M9	Sentetik veya Mineral Isı Transfer Sıvıları
M10	Kesme Yağları
M11	Sentetik veya Mineral Vakum Yağları
M12	Sentetik veya Mineral Türbin Yağları
M13	Sentetik veya Mineral İzolasyon Yağları
M14	Sentetik veya Mineral Hidrolik Yağlar
M15	Karbonsuz Kopya Kâğıtları
M16	PCB
M17	Tarımsal Amaçlı Pestisit Katıkları
M18	Diğerleri
	EKİPMANLAR
E1	Alternatif Akım İndükleme Motorları
E2	Alternatif ve Doğru Akım Doğrultmaçları
E3	Anahtarlar

Elleçleme

ELLEÇLEME

► Kalıcı Organik Kirleticilere İlişkin Stockholm Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun

► EK - A Ortadan Kaldırma - Bölüm II. Poliklorlu Bifeniller

(b) (a) bendinde belirtilen önceliklere uygun olarak, poliklorlu bifenillerin kullanımını kontrol etmek için maruz kalmayı ve riski azaltan aşağıdaki önlemleri teşvik edecektir;

(i) Yalnızca sağlam ve sızıntı yapmayan teçhizatla ve çevreye yayılım riskinin en alt düzeye indirilebileceği ve yayılımın süratle giderilebileceği alanlarda kullanmak;

(ii) Gıda üretimi veya yem üretimi ve işlenmesi ile ilgili alanlardaki teçhizatla kullanmamak;

(iii) Okullar ve hastaneler dahil, kalabalık alanlarda kullanıldığında, bir yangına neden olabilecek elektrik arızasından korunmak için, bütün makul önlemleri almak ve teçhizatın sızıntı yapıp yapmadığını düzenli olarak incelemek;

ELLEÇLEME

- ▶ **Kalıcı Organik Kirleticilere İlişkin Stockholm Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun**

- ▶ **EK - A Ortadan Kaldırma - Bölüm II. Poliklorlu Bifeniller**

(c) 3. Maddenin 2. fıkrası dikkate alınmaksızın, (a) bendinde tanımlanan şekliyle poliklorlu bifenil içeren teçhizatın çevreyle uyumlu atık yönetimi amacı dışında ihraç veya ithal edilmemesini sağlayacaktır;

ELLEÇLEME - Karıştırma

- ▶ **Atık Yağların Kontrolü Yönetmeliği**
- ▶ **MADDE 5 - Genel İlkeler**

(2) Atık yağlara su, çözücüler, PCB, toksik ve tehlikeli maddeler ile diğer maddelerin ilave edilmemesi ve farklı kategorilerdeki atık yağların birbiriyle karıştırılmaması esastır. Atık yağlar, EK-1’de yer alan Atık Yağ Kategorileri ve Müsaade Edilen Kirletici Parametre Sınır Değerlerinde belirtilen kategorilere göre ayrı tank/konteynerlerde geçici depolanır, taşınır, işlenir veya bertaraf edilir. I. kategori atık yağ, II. kategori atık yağla karıştırılırsa II. kategori; I. veya II. kategori atık yağlar, III. kategori atık yağla karıştırılırsa III. kategori atık yağ olarak kabul edilir.

ELLEÇLEME - Taşıma

- ▶ **Poliklorlu Bifenil ve Poliklorlu Terfenillerin Kontrolü Hakkında Yönetmelik**
- ▶ **MADDE 13 - Taşıma**

(1) Kullanılmış PCB ve PCB içeren madde ve ekipmanların taşınmasında 14/3/2005 tarihli ve 25755 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Tehlikeli Atıkların Kontrolü Yönetmeliğinin taşımaya ilişkin hükümleri uygulanır. Taşıma esnasında PCB ile kirlenmiş her türlü malzemeye tehlikeli atık muamelesi yapılır ve bertarafı sağlanır. Zorunlu bir durum yoksa ekipmanlardaki sıvı kısım boşaltılmadan taşıma yapılır. Zorunlu durumlarda boşaltılan sıvılar çarpma ve darbelere karşı önlem almak amacıyla palet üzerine yerleştirilmiş konteynerlerle taşınır. Araçların kapalı kasa olması ve PCB’lerin temizlenmesi için ihtiyaç duyulan araç, gereç ve kimyasalın araçta bulundurulması gerekir.

ELLEÇLEME - Sınırlarötesi Taşıma

- ▶ **Tehlikeli Atıkların Sınırlarötesi Taşınımının ve Bertarafının Kontrolüne İlişkin Basel Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun**
- ▶ **MADDE 2 - Tanımlar**
- ▶ "Sınırlarötesi taşıma", söz konusu taşıma olayından en az iki Devletin olması şartıyla, tehlikeli atıkların veya diğer atıkların, bir Devletin ulusal yetkilen altındaki alana veya bu alandan geçerek, diğer bir Devletin ulusal yetkilen altındaki alana veya bu alandan geçerek herhangi bir Devletin ulusal yetki alanları içinde olmayan bir alana taşınması anlamına gelecektir

BASEL - Sınırötesi Taşıma

- ▶ Tehlikeli Atıkların Sınırlarötesi Taşınımının ve Bertarafının Kontrolüne İlişkin Basel Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun
- ▶ **EK-1 KONTROL EDİLECEK ATIK KATEGORİLERİ**

Y10 Poliklorlubifeniller (PCB)'ler ve/veya poliklorluterfeniller (PCT) ve/veya polibromlubifeniller (PBB'ler) içeren veya bu maddelerle kirlenmiş atık maddeler ve malzemeler

- Atık PCB içeren transformatör, kapasitörler
- Atık yağlar
- Hurda metal sanayi - ör. gemi söküm

ELLEÇLEME - Sınırötesi Taşıma

- ▶ **Tehlikeli Atıkların Sınırlarötesi Taşınımının ve Bertarafının Kontrolüne İlişkin Basel Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun**
- Tehlikeli atık üretiminin en aza indirilmesi,
- Ortaya çıkan atıkların çevreyle en uyumlu şekilde bertarafının sağlanması
- İki taraf da kabul etmediği sürece herhangi bir taşıma gerçekleşmemesi - yasa dışı atık trafiğinin önlenmesi
- İki tarafın da kabulü durumunda atıkların sınırötesi taşınımı için kuralların belirlenmesi
- Taraflar arası bilgi aktarımının sağlanması
- Taraflar Konferansı ile karar mekanizması

Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyaların Kontrolü Yönetmeliği

Tarih ve Sayı: 2012, 28300

Uygulayıcı Kurum: Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü
Atık Yönetimi Dairesi Başkanlığı

Amaç: elektrikli ve elektronik eşyaların üretiminden nihai bertarafına kadar çevre ve insan sağlığının korunması amacıyla elektrikli ve elektronik eşyalarda bazı zararlı maddelerin kullanımının sınırlandırılması, bu sınırlandırmalardan muaf tutulacak uygulamaların belirlenmesi, elektrikli ve elektronik eşyaların ithalatının kontrol altına alınması, elektrikli ve elektronik atıkların oluşumunun ve bertaraf edilecek atık miktarının azaltılması için yeniden kullanım, geri dönüşüm, geri kazanım yöntem ve hedeflerine ilişkin hukuki ve teknik esasları düzenlemektir.

30/5/2008 tarihli ve 26891 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Elektrikli ve Elektronik Eşyalarda Bazı Zararlı Maddelerin Kullanımının Sınırlandırılmasına Dair Yönetmelik yürürlükten kaldırılmıştır.

ELLEÇLEME - Ayırma

- ▶ Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyaların Kontrolü Yönetmeliği
- ▶ MADDE 14 - İşleme tesisleri teknik özellikleri

...

(3) İşleme tesislerinde atık elektrikli ve elektronik eşyalarda bazı zararlı maddeleri içeren parça ve malzemelerin çevre ve insan sağlığına olumsuz etkilerinin azaltılması amacıyla aşağıda belirtilen **parçaların sökülerek** diğer parçalardan **ayrı olarak depolanması** ve çevre mevzuatına uygun şekilde geri kazanılması veya bertaraf edilmesi gerekmektedir. Bu parçalar:

a) Poliklorlü bifeniller (PCB/PCT) içeren kapasitör,

Ömrünü Tamamlamış Araçların Depolanması, Arındırılması, Sökümü ve İşlenmesine İlişkin Teknik Usuller Tebliği

Tarih ve Sayı: 2011, 27986

Uygulayıcı Kurum: Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü
AtıkYönetimi Dairesi Başkanlığı

Amaç: ömrünü tamamlamış araç teslim yerlerinin, geçici depolama alanlarının, münferit depoların ve işletme tesislerinin tabi olacakları kriterlerin belirlenmesidir.

ELLEÇLEME - Ayırma

- ▶ **Ömrünü Tamamlamış Araçların Depolanması, Arındırılması, Sökümü ve İşlenmesine İlişkin Teknik Usuller Tebliği**
- ▶ **MADDE 11- Atık depoları ve nitelikleri**
 - 3) Katı atık depo alanı 20 m²' den az olamaz ve kapalı olacak şekilde tasarlanır. Araçların sökümü esnasında ortaya çıkan atıklar;
 - ...
 - h) Poliklorlubifenilleri içeren parça,
 - ...
 - benzeri kirlenmiş atık gruplarına göre tesiste ayrı toplanır ve ayrı konteynerler içinde depolanır.

Ömrünü Tamamlamış Araçların Kontrolü Hakkında Yönetmelik

Tarih ve Sayı: 2009, 27448

Uygulayıcı Kurum: Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü
Atık Yönetimi Dairesi Başkanlığı

- **Amaç:** çevre ve insan sağlığının korunması için araçlardan kaynaklanan atıkların oluşumunu engellemek, ömrünü tamamlamış araçlar ve bunlara ait parçaların yeniden kullanım, geri dönüşüm ve geri kazanım işlemleri ile bertaraf edilecek atık miktarını azaltmak, ekonomik operatörlerin ve geçici depolama alanlarının tabi olacakları standartları ve yükümlülükleri belirlemektir.

ELLEÇLEME - Ayırma

- ▶ **Ömrünü Tamamlamış Araçların Kontrolü Hakkında Yönetmelik**
- ▶ **Ek-1 Ömrünü Tamamlamış Araç Geçici Depolama ve İşleme Tesislerinin Asgari Teknik Özellikleri ve Bu Tesislerde Uygulanacak İşlemler**

Ömrünü tamamlamış araç geçici depolama alanları ve işleme tesislerinde Atık Yönetimi Genel Esaslarına İlişkin Yönetmeliğin 5 inci maddesinde belirtilen esaslar ile aşağıda sıralanan asgari teknik özelliklere uyulur;

1) (1) Ömrünü tamamlamış araç geçici depolama alanlarında ve işleme tesislerinde;

...

d) Akü ve piller, filtreler, PCB/PCT içeren radyatörler için konteynerler,

...

Bulundurulur.

ELLEÇLEME - Tesis Özellikleri

- ▶ **Ömrünü Tamamlamış Araçların Kontrolü Hakkında Yönetmelik**
- ▶ **Ek-1 Ömrünü Tamamlamış Araç Geçici Depolama ve İşleme Tesislerinin Asgari Teknik Özellikleri ve Bu Tesislerde Uygulanacak İşlemler**

5) (1) Ömrünü tamamlamış araçlar ile bu araçları geçici depolayan, işleyen, geri kazanan ve bertaraf eden tesislerden kaynaklanan atık sular, atık yağlar, ömrünü tamamlamış lastikler, atık pil ve akümülatörler, poliklorlu bifenilli atıklar ile tehlikeli özellik taşıyan diğer atıkların arıtılması, geri kazanımı ve bertarafı sırasıyla,

- 30/7/2008 tarihli ve 26952 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Atık Yağların Kontrolü Yönetmeliği,
- 25/11/2006 tarihli ve 26357 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Ömrünü Tamamlamış Lastiklerin Kontrolü Yönetmeliği,
- 31/8/2004 tarihli ve 25569 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Atık Pil ve Akümülatörlerin Kontrolü Yönetmeliği,
- 27/12/2007 tarihli ve 26739 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan **Poliklorlu Bifenillerin ve Poliklorlu Terfenillerin Kontrolü Hakkında Yönetmeliği**,
- 14/3/2005 tarihli ve 25755 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Tehlikeli Atıkların Kontrolü Yönetmeliği,
- 31/12/2004 tarihli ve 25687 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği,
 - 22/6/2005 tarihli ve 25853 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Atıkların Ek Yakıt Olarak Kullanılmasında Uyulacak Genel Kurallar Hakkında Tebliğ hükümlerine tabidir.

ELLEÇLEME - Geçici Depolama

- ▶ **Poliklorlu Bifenil ve Poliklorlu Terfenillerin Kontrolü Hakkında Yönetmelik**
- ▶ **MADDE 14 - Geçici Depolama**

(1) Hizmet dışına alınan madde ve ekipman zemin geçirimsizliği sağlanmış, kapalı ve havalandırma imkânı bulunan tesis içinde belirlenmiş alanlarda geçici (D15) olarak depolanabilir.

(2) Sızdırma riski bulunan ekipmanların, sıvı kısmı boşaltıldıktan sonra geçici depolaması yapılır. Sıvıların aktarıldığı konteynerler, Ek-1'in (A) bölümünde bulunan etiket örneğine göre işaretlenerek en kısa zamanda bertarafı sağlanır. Geçici depolamaya alınan ekipman ve maddelere ilişkin bilgiler, PCB Envanter Formuyla (Ek-3) Bakanlığa bildirilir.

ELLEÇLEME - Sağlık ve Güvenlik Önlemleri

- ▶ Poliklorlu Bifenil ve Poliklorlu Terfenillerin Kontrolü Hakkında Yönetmelik
- ▶ MADDE 20 - Çalışma ortamında alınacak önlemler
- ▶ MADDE 21 - Sızıntı ve kirlenmelerde alınacak önlemler
- ▶ MADDE 22 - Yangına karşı alınacak önlemler

Arındırma

ARINDIRMA

► Poliklorlu Bifenil ve Poliklorlu Terfenillerin Kontrolü Hakkında Yönetmelik

► MADDE 15 - Arındırma

(1) 500 ppm ve üzerinde PCB içeren transformatörler aşağıdaki koşullara uygun olarak arındırılır.

a) Arındırmanın amacı, PCB düzeyini 500 ppm'in altına, eğer mümkün ise 50 ppm'in altına düşürmektir.

b) PCB içermeyen değiştirme sıvılarının çevre ve insan sağlığı açısından daha az riskli olanları transformatörlerde kullanılır.

c) Transformatörlerde yapılacak sıvı değiştirme işlemi, bir defada tamamen arındırma sağlanacak ve daha sonra PCB bertarafı gerektirmeyecek şekilde yapılır.

ç) Arındırma yapıldıktan sonra transformatör etiketleri yeni bilgileri içerecek şekilde 11 inci maddenin ikinci fıkrası hükmüne göre değiştirilir.

(2) İzolasyon sıvıları 50 ppm-500 ppm arasında PCB içeren transformatörler, birinci fıkranın (b) ve (c) bentlerine uygun olarak arındırılır ya da verimli kullanım ömürleri sonunda bertaraf edilir. Verimli kullanım ömrü 5 inci maddenin birinci fıkrasının (ç) bendinde belirtilen süreyi aşabilecek (en geç 2015) olan transformatörler için süre uzatımı Bakanlıkça değerlendirilir.

ARINDIRMA

► Poliklorlu Bifenil ve Poliklorlu Terfenillerin Kontrolü Hakkında Yönetmelik

► MADDE 15 - Arındırma (devam)

(3) Transformatörler dışındaki diğer ekipmanlara uygulanacak arındırma işlemleri, Bakanlığın uygun görüşü alınarak yapılır.

(4) Kâğıt, tahta, karton gibi PCB emici malzemeler hariç, arındırma işleminden sonra PCB düzeyi 50 ppm değerinin altına düşürülen metal, porselen, saç levha ve diğer maddelerin geri kazanımı yapılabilir. Buna ilişkin belgelendirme esasları arındırma lisansı kapsamında belirlenir.

(5) (Ek:RG-30/3/2010-27537) ⁽¹⁾ PCB arındırma üniteleri bakım, onarım ve üretim tesisleri bünyesinde de kurulabilir. Bu durumda arındırma için tesis sahasında ayrı bir bölüm oluşturulur. Arındırma tesis ve üniteleri aşağıdaki fiziksel şartları taşıyacak şekilde kurulur ve işletilir:

- a) Kapalı çalışma ortamı,
- b) Zemin geçirmezliği sağlanmış,
- c) Ekipman geçici deposu,
- ç) PCB tankları,
- d) Yangın tertibatı,
- e) Vakumlu veya elle sıvı boşaltma sistemi,
- f) Aktif karbon filtre,
- g) Emici (absorbent) maddeler,
- ğ) Ekipman solvent yıkama ünitesi,
- h) Yıkama sıvısı tankları,
- ı) PCB tayini için uygun laboratuvar.

(6) (Ek:RG-30/3/2010-27537) ⁽¹⁾ Arındırma işleminden sonra bertaraf ettirilen ve/veya geri kazanımı sağlanan madde ve atıkların miktarı kütle denge tabloları oluşturularak Bakanlığa bildirilir.

ARINDIRMA

- ▶ **Poliklorlu Bifenil ve Poliklorlu Terfenillerin Kontrolü Hakkında Yönetmelik**
- ▶ **MADDE 17 - Çevre lisansı (Eski başlık: Arındırma Lisansı)**

(1) PCB içeren ekipmanların arındırmasını ve/veya bertarafını yapacak gerçek veya tüzel kişiler bakanlıktan çevre lisansı almakla yükümlüdürler. Çevre lisansı alınması işlemlerinde Çevre Kanununca Alınması Gereken İzin ve Lisanslar Hakkında Yönetmelik hükümleri uygulanır. Söz konusu Yönetmeliğin Ek-3 C sinde yer alan Teknik Uygunluk Raporunun içeriği, bu Yönetmelik kapsamında Bakanlıkça belirlenir.

Geri Kazanım

GERİ KAZANIM

- ▶ **Kalıcı Organik Kirleticilere İlişkin Stockholm Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun**

- ▶ **EK - A Ortadan Kaldırma - Bölüm II. Poliklorlu Bifeniller**

(d) Bakım ve servis faaliyetleri hariç, poliklor bifenil içeriği yüzde 0,005'ten fazla olan sıvıların diğer ekipmanlarda yeniden kullanılmak amacıyla geri kazanımına izin vermeyecektir;

GERİ KAZANIM

- ▶ **Poliklorlu Bifenil ve Poliklorlu Terfenillerin Kontrolü Hakkında Yönetmelik**
- ▶ **MADDE 5 - Genel ilkeler**

...

d) Yeniden kullanmak amacıyla herhangi bir maddeden PCB'nin tekrar elde edilmesi yasaktır.

- ▶ **MADDE 15 - Arındırma**

(4) Kâğıt, tahta, karton gibi PCB emici malzemeler hariç, arındırma işleminden sonra PCB düzeyi 50 ppm değerinin altına düşürülen metal, porselen, saç levha ve diğer maddelerin geri kazanımı yapılabilir. Buna ilişkin belgelendirme esasları arındırma lisansı kapsamında belirlenir.

GERİ KAZANIM

► Atık Yağların Kontrolü Yönetmeliği

► MADDE 5 - Genel ilkeler

(3) Atık yağ oluşumunun kaynağında en aza indirilmesi, üretiminin kaçınılmaz olduğu durumlarda öncelikle atık yağların geri kazanımı amacıyla rejenerasyonu ve rafinasyonu esastır. II. kategori atık yağlar ile I. kategori atık yağların geri kazanım işlemleri sonucunda ürün kalitesi tutturulamayan atık yağlar Bakanlıktan lisans almış ve 21 inci maddede belirtilen tesislerde enerji geri kazanımı amacıyla kullanılabilir. Geri kazanım imkanı bulunmayan atık yağlar 22 nci maddede belirtilen şekilde Bakanlıktan çevre lisansı almış tehlikeli atık bertaraf tesislerinde bertaraf edilir.

GERİ KAZANIM

- ▶ **Atık Yağların Kontrolü Yönetmeliği**
- ▶ **MADDE 21 - Atık yağların enerji geri kazanımı amacıyla kullanımı**

(1) II. kategori atık yağlar ile I. kategori atık yağların geri kazanım işlemleri sonucunda ürün kalitesi tutturulamayan atık yağlar, enerji geri kazanımı amacıyla mevcut yakıta ilave edilerek kullanılabilir. Bu amaçla Bakanlıktan çevre lisansı alınması zorunludur. Buna ilişkin idari ve teknik esaslar Bakanlıkça belirlenir.

Bazı Tehlikesiz Atıkların Geri Kazanımı Tebliği

Tarih ve Sayı: 2011, 27967

Uygulayıcı Kurum: Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü
Atık Yönetimi Dairesi Başkanlığı

Amaç: bir faaliyet sonucunda ortaya çıkan bazı tehlikesiz atıkların çevreye olabilecek olumsuz etkilerinin en aza indirilmesi, atık miktarının azaltılması, geçici depolanması, geri kazanım tesislerinin kurulması ve bu tesislerin çevreyle uyumlu yönetiminin sağlanmasına yönelik prensip, politika ve programların belirlenmesi için gerekli idari ve teknik esasların düzenlenmesidir.

12/5/2010 tarihli ve 27579 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan “Tehlikesiz ve İnert Atıkların Geri Kazanımı Tebliği” yürürlükten kaldırılmıştır.

GERİ KAZANIM/ANALİZ

- ▶ Bazı Tehlikesiz Atıkların Geri Kazanımı Tebliği
- ▶ MADDE 11 - Geri kazanım tesislerinde aranan şartlar

...

i) Öğütme işlemleri sonrasında ortaya çıkan atıkların sınıflandırılması için, LAGA PN 98 standardı veya eşdeğer standartlara göre numune alınması, bu atıklarda poliklorlubifenil tayini DIN 38414-20 standardına, hidrokarbon muhteviyatı ise TS EN 14039 standardına uygun olarak yapılması, şartları sağlanır.

GERİ KAZANIM/ANALİZ

- ▶ **Ömrünü Tamamlamış Araçların Kontrolü Hakkında Yönetmelik**
- ▶ **MADDE 22 (2) - Geri kazanım, geri dönüşüm, enerji geri kazanımı ve bertaraf**
- ...
- ▶ (2) Parçalama işlemi sırasında oluşan atıkların sınıflandırılması için, LAGA PN 98 standardı veya eşdeğer standartlara göre numune alınır. Bu atıklarda PCB tayini DIN 38414-20 standardına, hidrokarbon muhteviyatı ise TS EN 14039 standardına uygun olarak yapılır.

GERİ KAZANIM/BERTARAF

- ▶ **Atık Yağların Kontrolü Yönetmeliği**
- ▶ **MADDE 22 - Atık Yağların Bertarafı**

(1) Geri kazanıma uygun olmayan ve tehlikeli atık yakma tesislerinde bertaraf edilmesi gereken III. Kategori atık yağlar ile geri kazanım işlemlerinde ortaya çıkan tehlikeli nitelikli atıklar ve bunlarla kirlenmiş malzemeler ve de atık yağ depolama tanklarının dip çamurları Bakanlıktan çevre lisansı almış tesislerde bertaraf ettirilir.

GERİ KAZANIM/BERTARAF

- ▶ **Atık Yağların Kontrolü Yönetmeliği**
- ▶ **MADDE 25 - Geri kazanım ürünlerinin satışına ilişkin hükümler**

(1) Geri kazanım ürünleri tehlikeli atık içermez. Bu ürünler için PCB parametresi I. Kategori atık yağlar için belirlenen sınır değeri aşamaz.

GERİ KAZANIM - Tesisler

- ▶ **Ömrünü Tamamlamış Araçların Kontrolü Hakkında Yönetmelik**
- ▶ **Ek-4 Yeniden Kullanım-Geri Kazanım ve Yeniden Kullanım-Geri Dönüşüm Oran Takip Formları**

Firmalardan her yıl aşağıdaki bilgiler istenmektedir:

- 1) Arındırma ve söküm bilgileri (PCB içeren parçalar, bkz. Tablo)
- 2) Kesme ve parçalama bilgileri
- 3) İhracat bilgileri
- 4) Toplam yeniden kullanım, geri dönüşüm ve geri kazanım oranları

Arındırma ve sökümden gelen malzemeler	Atık Kodu	Yeniden Kullanım (A)	Geri Dönüşüm (B1)	Enerji Geri Kazanımı (C1)	Toplam Geri Kazanım (D1=B1+C1)	Bertaraf (E1)
PCB içeren parçalar	160109*					

[1] Atık Kodları için 05/07/2008 tarih ve 26957 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Atık Yönetimi Genel Esaslarına İlişkin Yönetmeliğe bakınız.

Arıtma/Bertaraf (Atık Yönetimi)

ETİKETLEME / BERTARAF

► Kalıcı Organik Kirleticilere İlişkin Stockholm Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun

► EK - A Ortadan Kaldırma - Bölüm II. Poliklorlu Bifeniller

(a) Poliklorlu bifenilli teçhizatı (örneğin transformatörlerde, kapasitörlerde veya bu maddeyi içeren diğer ekipmanlarda) kullanımının, Taraflar Konferansının tekrardan değerlendirilmesine bağlı olarak, 2025 yılı itibarıyla ortadan kaldırılması amacıyla, aşağıdaki önceliklere göre harekete geçecektir:

(i) Yüzde 10'dan daha fazla ve 5 litreden fazla hacimlerde poliklor bifenil içeren teçhizatın belirlenmesi, **etiketlenmesi ve kullanımdan kaldırılması** için kararlı bir çaba göstermek;

(ii) Yüzde 0,05'ten daha fazla ve 5 litreden fazla hacimlerde poliklor bifenil içeren **teçhizatın belirlenmesi, etiketlenmesi ve kullanımdan kaldırılması** için kararlı bir çaba göstermek;

(iii) Yüzde 0,005'ten daha fazla ve 0,05 litreden fazla hacimlerde poliklor bifenil içeren teçhizatın belirlenmesi ve kullanımdan kaldırılması yönünde çaba göstermek;

ARITMA/BERTARAF

► Kalıcı Organik Kirleticilere İlişkin Stockholm Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun

► EK - A Ortadan Kaldırma - Bölüm II. Poliklorlu Bifeniller

(e) **Yüzde 0,005'in üzerinde poliklor bifenil içeriğine sahip sıvıların ve bu gibi sıvılarla kirletilmiş teçhizatın** 6. Maddenin 1. fıkrasına uygun olarak mümkün olduğu kadar kısa süre içinde; ancak, Taraflar Konferansının yeniden gözden geçirmesine tabi olmak kaydıyla, 2028 yılından geç olmamak üzere, çevreyle uyumlu atık yönetimini sağlamak amacıyla uygun olarak tasarlanmış kararlı çabalar göstermek;

(f) Bu Ek'in I. Bölümündeki (ii) notunun yerine, **yüzde 0,005'ten daha fazla poliklor bifenil içeren diğer nesnelere** (örneğin kablo kılıfları, işlem görmüş kalafat macunları ve boyalı maddeler) belirlemek ve onları 6. Maddenin 1. fıkrasına uygun olarak yönetmek amacıyla çaba göstermek;

Stockholm Sözleşmesi 6.Madde: Stoklardan ve atıklardan salıvermenin azaltılması veya ortadan kaldırılmasına yönelik önlemler

BERTARAF

► Poliklorlu Bifenil ve Poliklorlu Terfenillerin Kontrolü Hakkında Yönetmelik

► MADDE 5 - Genel ilkeler

...

ç) 12 nci maddeye tabi madde ve ekipmanların en geç 2025 yılı sonuna kadar arındırılması ve/veya bertaraf edilmesi zorunludur.

e) Bu Yönetmeliğin 12 nci maddesine göre envantere tabi olmayan PCB içeren ekipmanlar ya da diğer ekipmanlardaki PCB'li parçalar çevre lisanslı tehlikeli atık bertaraf tesislerinde bertaraf edilir.

f) PCB'lerin gemilerde yakılarak bertaraf edilmesi (D11) yasaktır.

h) PCB içeren transformatörlerin iyi çalışma düzeninde ve sızdırmaz olması koşuluyla, bu Yönetmeliğe göre arındırılıncaya, servis dışına alınıncaya ve/veya bertaraf edilinceye kadar, içerdikleri PCB'nin teknik şartları sağlaması veya dielektrik kalitesine ilişkin özelliklerin sağlanması amacıyla bakımlarına devam edilebilir. Ancak, iç aksamı hasar görmüş PCB'li transformatörlerin onarımı yapılamaz, bunların doğrudan bertarafı sağlanır.

ı) PCB'lerin yönetiminden kaynaklanan her türlü çevresel zararın giderilmesi için yapılan harcamalar "kirleten öder" prensibine göre kirliliğe neden olan gerçek veya tüzel kişiler tarafından karşılanır. Sorumluların çevresel zararı durdurmak, gidermek ve azaltmak için gerekli önlemleri almaması veya bu önlemlerin yetkili makamlarca doğrudan alınması nedeniyle kamu kurum ve kuruluşlarınca yapılan harcamalar 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre sorumlu olanlardan tahsil edilir.

BERTARAF

► Poliklorlu Bifenil ve Poliklorlu Terfenillerin Kontrolü Hakkında Yönetmelik

► MADDE 15 - Arındırma

...

(2) İzolasyon sıvıları 50 ppm-500 ppm arasında PCB içeren transformatörler, birinci fıkranın (b) ve (c) bentlerine uygun olarak arındırılır ya da verimli kullanım ömürleri sonunda bertaraf edilir. Verimli kullanım ömrü 5 inci maddenin birinci fıkrasının (ç) bendinde belirtilen süreyi aşabilecek **(en geç 2015)** olan transformatörler için süre uzatımı Bakanlıkça değerlendirilir.

BERTARAF

► Poliklorlu Bifenil ve Poliklorlu Terfenillerin Kontrolü Hakkında Yönetmelik

► MADDE 16 - Bertaraf

(1) Ek-4'te belirtilen madde ve ekipmanlar ile PCB'yle kirlenmiş temizleme sıvıları, kâğıt, tahta, plastik, tekstil parçaları, koruyucu giysi ve ekipman, toprak, inşaat ve hafriyat atıkları gibi 50 ppm ve üzerinde PCB içeren sıvı, katı ve macunumsu tüm maddeler, ekipman ve atıklar **çevre lisanslı tesislerde bertaraf edilir.**

(2) PCB içeren yağların geri kazanım ve bertarafında 21/1/2004 tarihli ve 25353 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan **Atık Yağların Kontrolü Yönetmeliği**nde belirlenen esaslar uygulanır.

(3) PCB'nin D10 yöntemiyle yakılarak bertaraf edilmesinde Tehlikeli Atıkların Kontrolü Yönetmeliğinde belirlenmiş olan teknik standartlara uyulması zorunludur. Yakmayla (D10) **(Karada Yakma)** sağlanan güvenli bertaraf standartlarının ve mevcut en iyi teknolojilerin gerekliliklerinin yerine getirilmesi koşuluyla, PCB'lerin bertarafı için biyolojik veya fiziksel/kimyasal işlemler gibi, yakma dışı yöntemler de uygulanabilir.

(4) Bertaraf tesislerinin kapatılmasına ilişkin hususlarda Tehlikeli Atıkların Kontrolü Yönetmeliği hükümleri uygulanır.

2008 yılında
yeni Atık
Yağlar
Yönetmeliği

2015 yılında
yeni Atık
Yönetimi
Yönetmeliği

BERTARAF

- ▶ **Poliklorlu Bifenil ve Poliklorlu Terfenillerin Kontrolü Hakkında Yönetmelik**
- ▶ **MADDE 17 - Çevre Lisansı**

(1) PCB içeren ekipmanların arındırmasını ve/veya bertarafını yapacak gerçek veya tüzel kişiler bakanlıktan çevre lisansı almakla yükümlüdürler. Çevre lisansı alınması işlemlerinde Çevre Kanununca Alınması Gereken İzin ve Lisanslar Hakkında Yönetmelik hükümleri uygulanır. Söz konusu Yönetmeliğin Ek-3 C sinde yer alan Teknik Uygunluk Raporunun içeriği, bu Yönetmelik kapsamında Bakanlıkça belirlenir.

ARITMA/BERTARAF

- ▶ **Kalıcı Organik Kirleticilere İlişkin Stockholm Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun**
 - ▶ **EK - A Ortadan Kaldırma (Yasaklama) - Bölüm II. Poliklorlu Bifeniller**

(g) **Her beş yılda bir**, PCBlerin ortadan kaldırılmasında sağlanan ilerlemeler hakkında rapor hazırlamak ve bu raporu 15. Maddeye uygun olarak Taraflar Konferansına sunmak;

(h) (g) bendinde tanımlanan raporlar, uygun hallerde, Taraflar Konferansı tarafından poliklor bifenillere ilişkin gözden geçirme çalışmalarında değerlendirilecektir. Taraflar Konferansı PCBlerin ortadan kaldırılmasında sağlanan ilerlemeleri bu gibi raporları dikkate almak suretiyle her beş yılda bir veya gerekli hallerde daha farklı zaman aralıklarında değerlendirilecektir.

ARITMA/BERTARAF

► Kalıcı Organik Kirleticilere İlişkin Yönetmelik Taslağı

► MADDE 9 - Kalıcı Organik Kirleticilere İlişkin Atık Yönetimi

► EK-4 - MADDE 9'DA BELİRLENEN ATIK YÖNETİMİ HÜKÜMLERİNE TABİ MADDELERİN LİSTESİ

► EK-5 - ATIK YÖNETİMİ

BİRİNCİ BÖLÜM: MADDE 9 (2) KAPSAMINDA BERTARAF VE GERİ KAZANIM

İKİNCİ BÖLÜM: MADDE 9(4)(B)'NİN GEÇERLİ OLDUĞU ATIKLAR VE İŞLEMLER

ARITMA/BERTARAF/GERİ KAZANIM

► Kalıcı Organik Kirleticilere İlişkin Yönetmelik Taslağı

► MADDE 9 - Kalıcı Organik Kirleticilere İlişkin Atık Yönetimi

(1) Atık üreticileri ve sahipleri mümkün olduğunca, bu atığın ek-4'te listelenen maddeler ile kirlenmesini önlemek için gerekli tedbirleri alır.

(2) 27/12/2007 tarihli ve 26739 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Poliklorlu Bifeniller ve Poliklorlu Terfenillerin Kontrolü Hakkında Yönetmelik'ten bağımsız olarak, ek-4'te listelenen herhangi bir maddeden oluşan, bu maddeyi içeren veya bu madde ile kirlenmiş olan atık, en kısa sürede ek-5'in birinci bölümüne uygun olarak, ortaya çıkacak atık ve salımlarının kalıcı organik kirletici özelliği göstermeyecek şekilde kalıcı organik kirletici içeriğinin imha edildiği veya geri dönülmez biçimde dönüştürüldüğünden emin olacak şekilde bertaraf edilir veya geri kazanılır. Böyle bir bertaraf veya geri kazanım gerçekleştirilirken, ek-4'te listelenen herhangi bir madde daha sonra bu fıkranın ilk paragrafı uyarınca bertaraf edilmesi koşuluyla, atıktan izole edilebilir.

EK-5 ATIK YÖNETİMİ

BİRİNCİ BÖLÜM: MADDE 9 (2) KAPSAMINDA BERTARAF VE GERİ KAZANIM

ARITMA/BERTARAF

► Kalıcı Organik Kirleticilere İlişkin Yönetmelik Taslağı

► MADDE 9 - Kalıcı Organik Kirleticilere İlişkin Atık Yönetimi

(3) Ek-4'de listelenen maddelerin geri kazanılması, geri dönüşümü, ıslah veya yeniden kullanımına yol açabilecek bertaraf veya geri kazanım işlemleri yasaktır.

(4) İkinci fıkraya istisna olarak:

a) Ek-4'te listelenen herhangi bir maddeyi içeren veya bu madde ile kirlenmiş olan atık, listelenen maddelerin atıktaki içeriği aynı ekte yer alan konsantrasyon limitlerinin altında olması koşuluyla, ilgili mevzuata uygun olarak da bertaraf edilebilir veya geri kazanılabilir.

EK-4 MADDE 9'DA BELİRLENEN ATIK YÖNETİMİ HÜKÜMLERİNE TABİ MADDELERİN LİSTESİ

PCBler için sınır = 50 mg/kg

ARITMA/BERTARAF

- ▶ **Kalıcı Organik Kirleticilere İlişkin Yönetmelik Taslağı**
- ▶ **MADDE 9 - Kalıcı Organik Kirleticilere İlişkin Atık Yönetimi**

(4) İkinci fıkraya istisna olarak:

b) Bakanlık, istisnai durumlarda, aşağıdaki koşulların yerine getirilmesi şartıyla, ek-4'te listelenen herhangi bir maddeyi içeren veya bu madde ile kirlenmiş ek-5 ikinci bölümde yer alan atıklara aynı ek ve aynı bölümde belirtilen konsantrasyon limitlerine kadar, ek-5 ikinci bölümde listelenen bir yöntemle uyumlu farklı şekilde muamele edilmesine izin verir:

EK-5 ATIK YÖNETİMİ

İKİNCİ BÖLÜM: MADDE 9(4)(B)'NİN GEÇERLİ OLDUĞU ATIKLAR VE İŞLEMLER

SORUMLULUKLAR

GENEL SORUMLULUK

- ▶ **Poliklorlu Bifenil ve Poliklorlu Terfenillerin Kontrolü Hakkında Yönetmelik**
- ▶ **MADDE 6 - Bakanlığın görev ve yetkileri**

(1) Bakanlık;

a) Bu Yönetmeliğin uygulanmasına yönelik yeni sistem ve teknolojilerin uygulanmasında ulusal ve uluslararası işbirliği ve koordinasyonu sağlamakla,

b) PCB envanterini oluşturarak, kayıt altına alınan kullanılmış PCB ve PCB içeren madde ve ekipmanlardaki değişimleri takip etmek ve envanter bilgilerini güncellemekle,

c) İlgili kuruluşlarla mutabakat hâlinde kullanılmış PCB ve PCB içeren madde ve ekipmanların 2025 yılı sonuna kadar arındırılması veya bertarafının sağlanması için gerekli azaltma plan ve programlarını yapmakla,

ç) Arındırma ve/veya bertaraf konulu çevre lisansı vermekle,
görevli ve yetkilidir.

GENEL SORUMLULUK

- ▶ **Poliklorlu Bifenil ve Poliklorlu Terfenillerin Kontrolü Hakkında Yönetmelik**
- ▶ **MADDE 7 - İl çevre ve orman müdürlüklerinin görev ve yetkileri**

(1) İl çevre ve orman müdürlükleri;

a) Kullanılmış PCB, PCB içeren madde ve ekipmanları elinde bulunduranları tespit etmek, 12 nci maddeye göre bunların PCB Envanter Formuyla (Ek-3) Bakanlığa bildirilmesini sağlamakla,

b) Kullanılmış PCB, PCB içeren madde ve ekipmanları elinde bulunduranların, 11 inci maddeye göre etiketleme yapmalarını sağlamakla,

c) 13 üncü maddeye göre taşıma lisansı vermekle,

ç) Geçici depolama alanlarınının 14 üncü maddeye göre kurulmasını temin etmekle ve bu alanları kontrol altında tutmakla,

d) Çevre lisansı almış tesisleri denetlemekle,
görevli ve yetkilidir.

GENEL SORUMLULUKLAR

- ▶ **Poliklorlu Bifenil ve Poliklorlu Terfenillerin Kontrolü Hakkında Yönetmelik**
- ▶ **MADDE 8 - PCB'leri elinde bulunduranların yükümlülükleri**

(1) Kullanılmış PCB, PCB içeren madde ve ekipmanları elinde bulunduranlar;

a) 12 nci maddeye göre Bakanlığa bildirimde bulunmakla ve Bakanlıktan envanter kayıt numarası almakla,

b) Arındırma ve/veya bertaraf işleminden sonra envanter bilgilerindeki değişiklikleri PCB Envanter Formuyla (Ek-3) Bakanlığa bildirmekle,

c) PCB analizlerini 10 uncu maddeye göre yaptırmakla,

ç) 11 inci maddeye göre etiketleme yapmakla veya yaptırmakla,

d) Geçici depolama alanlarında 14 üncü madde hükmünü uygulamakla,

e) 13 üncü maddeye uygun olarak taşıma yapmakla,

f) 20, 21 ve 22 nci maddelere göre PCB'li ortamlarda gerekli önlemleri almakla,

GENEL SORUMLULUKLAR

- ▶ **Poliklorlu Bifenil ve Poliklorlu Terfenillerin Kontrolü Hakkında Yönetmelik**
- ▶ **MADDE 9 - Arındırma yapan veya bertaraf edenin yükümlülükleri**

(1) Arındırma veya bertaraf faaliyetinde bulunanlar;

a) Bakanlıktan çevre lisansı almakla,

b) ISO 14001 veya eşdeğeri Çevre Yönetim Sistemini, çevre lisansı alındıktan sonra bir yıl içinde kurmakla ve bunu Bakanlığa belgelemekle,

c) PCB analizlerini 10 uncu maddeye göre yapmakla,

ç) PCB'li ortamlarda 20, 21 ve 22 nci maddelere uymakla,

d) Lisanslı araçlarla taşıma yapmakla,

e) Arındırma işlemleri sonucu ortaya çıkan atıkları 16 ncı maddeye göre bertaraf ettirmekle,

f) Arındırılan veya bertaraf edilen madde ve ekipmanlar hususunda düzenli olarak Bakanlığa bilgi vermekle,

yükümlüdür.

Teşekkürler...

ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
MIDDLE EAST TECHNICAL UNIVERSITY